

Výroční zpráva 2009

The Annual Report

Zoologická zahrada Ohrada Hluboká nad Vltavou

příspěvková organizace Jihočeského kraje

373 41 Hluboká nad Vltavou č. 417

Tel.: 00420 387 002 211

Fax.: 00420 387 965 445

e-mail: info@zoo-ohrada.cz

<http://www.zoo-ohrada.cz>

IČO: 004 10 829

Zřizovatel:

Jihočeský kraj,

U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, IČO 708 90 650

Členství v mezinárodních organizacích:

Unie českých a slovenských zoologických zahrad - UCSZ

Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií - EAZA

Euroasijská regionální asociace zoologických zahrad a akvárií - EARA

Mezinárodní asociace vzdělávacích pracovníků zoologických zahrad - IZE

Členství v jiných organizacích:

Unie stanic pro handicapované živočichy

SLOVO ŘEDITELE

Mám tu čest napsat úvodní slovo do výroční zprávy za rok 2009. Vzhledem k tomu, že se jedná o desátou výroční zprávu, kterou jsem za svého působení vydal a která kdy byla vydána v naší zoo, rád bych se ohlédl a pokusil se zhodnotit celé desetiletí, čas kdy jsem měl tu možnost ovlivňovat chod zoologické zahrady.

Za uvedené období dosáhla naše organizace nebývalého růstu a rozvoje. Od základu se změnila většina expozic, snažíme se o větší komfort pro chovaná zvířata, ale důležitý je pro nás i každý návštěvník. Jde nám o neustálé zkvalitňování služeb pro návštěvníky každého věku a podle mého se nám toto daří. Tato skutečnost se odrazila jak na návštěvnosti, tak i na tržbách ze vstupného. Současný stav je odrazem každodenní mravenčí práce všech členů kolektivu zaměstnanců zoologické zahrady. Je těžké vyzdvihovat zásluhy jednotlivců. Přesto si nemohu odpustit poděkování svému zástupci Romanu Kösslovi, který se mnou pracuje na rozvoji zoo od začátku a byl u všech důležitých rozhodnutí a koncepčních kroků. Myslím si, že do zoo vložil mnohem více, než jsou jeho pracovní povinnosti.

Když jsem před devíti lety psal úvodní slovo do výroční zprávy nenapadlo mne, že bychom mohli zoo až takto změnit. Nedostatek finančních prostředků na rozvoj, neznámá v podobě příštího zřizovatele... Přesto jsem ale stále věřil.

Tak velký skok do roku 2009 se mohl podařit jen za intenzivní podpory nového zřizovatele, kterým se stal v roce 2003 Jihočeský kraj. Ten byl a nadále je nejen štědrým donátorem zoologické zahrady, ale i v podobě jednotlivých pracovníků Krajského úřadu každodenním pomocníkem při řešení problémů. Za to mu patří opravdu velké poděkování.

Popisovat dále aktivity a práci zoologické zahrady by bylo jen opakováním toho, co je napsáno uvnitř výroční zprávy. Proto bych chtěl na závěr zařadit jeden odstavec z první výroční zprávy 2000, který plně vystihoval tehdejší, ale i dnešní stav zoo:

„Jsem ve funkci ředitele necelý rok, jsem plný dojmů a již teď vím, že vyšší cíl jsem si ani nemohl klást. Vždyť snem tisíců dětí je pracovat právě v zoo. Je to krásné a náročné zároveň. Ale proto, že časy se mění, mám v úmyslu ruku v ruce se svými kolegy zaměstnanci udělat vše pro to, aby zoo nebyla jen podívaná pro návštěvníky, ale hlavně, aby to byl přepychový hotel pro naše chovance - zvířata. Proto jsme vytvořili novou koncepci rozvoje zoo tak, aby vyhovovala především jim. Zahrada bude překopávaná, přestavována, expozice přesouvány, zvířata stěhována, místy nezůstane kámen na kameni, ale vím, že to vše se bude dít pro dobrou věc.“

Ing. Vladimír Pokorný / ředitel Zoo Ohrada

PERSONÁL ZOO K 31. 12. 2009:

Pokorný Vladimír, Ing. ředitel
Šoullová Lucie asistentka ředitele

Zoologické oddělení:

Kubát Ivan, Mgr. zoolog,
vedoucí oddělení
kurátorka, zástupce

Králíčková Jitka vedoucího odd.
Čížková Radmila kurátorka
Diesner Josef technický pracovník oddělení
Drha Martin chovatel
Gargaš David chovatel
Chrtová Jana chovatelka
Krigar Dalibor chovatel
Klor Karel chovatel
Kümmlová Lenka chovatelka
Skála Petr chovatel,
správce COF Rozova
Šeráková Veronika chovatelka
Tichá Pavlína chovatelka
Zigová Marie chovatelka

Oddělení vzdělávání:

Kössl Roman, RNDr. vedoucí oddělení,
zástupce ředitele
Hartlová Michaela, Mgr. zoopedagog
Vlčková Kateřina, Mgr. zoopedagog

Oddělení marketingu:

Švihel Martin vedoucí oddělení
Borovková Zdeňka referent OM

Provozní oddělení:

Batka Václav vedoucí oddělení
Fučík Martin zahradník, zástupce
vedoucího odd.
Čížek Pavel údržbář
Houška Jaroslav investiční referent
Jindrová Božena zahradnice
Kočvara Ladislav zahradník
Mejda Tomáš údržbář
Vácha Jaromír údržbář
Vosejpka Jiří údržbář

Hospodářsko-správní oddělení:

Daněk Milan, Ing. ekonom, vedoucí oddělení
Baťková Magdalena pokladní
Bubelová Dana pokladní
Chocholatá Jiřina mzdová účetní

Externí veterinární lékař:

Krejcar Emanuel, MVDr.

Externí vedoucí zookroužku:

Doubnerová Klára, Bc.

Celkový fyzický počet zaměstnanců
k 31. 12. 2009: 35

V průběhu roku nastoupilo celkem 4 noví
zaměstnanci a odešlo celkem
13 zaměstnanců.

K 31. 12. 2009 byly v mimo evidenčním
stavu celkem 2 zaměstnankyně, obě
na mateřské dovolené.

Účast pracovníků zoo na konferencích

- Valná hromada UCSZ v Zoo Ohrada
Hluboká nad Vltavou (pořadatel)
- Výroční konference EAZA v Kodani, Dánsko
- Seminář EARAZA chov ohrožených druhů
zvířat v Moskvě, Rusko
- 3. mezinárodní konference Otazníky
kolem CITES, České Budějovice/Hluboká
nad Vltavou (spolupořadatel)

Loňský rok byl v naší zoologické zahradě ve znamení příprav na další výstavbu nových expozic, jak ve staré, tak i v nové části zoo. Pro zoologické oddělení to znamenalo především vyrovnat se ze ztrátou stávajících, již zastaralých ubikací a postarat se o umístění chovaných zvířat. Byl přijat stálý pracovník do našeho Centra pro ochranu fauny, kde máme umístěnou stanici pro handicapované živočichy, což výrazně přispělo ke zvýšení kvality péče o tato zvířata.

EXPOZICE, CHOVATELSKÉ ZÁZEMÍ

V roce 2009 jsme pro naše návštěvníky neotevřeli žádnou novou expozici, kromě malé expozice dravých ptáků, které v naší přírodě i přes to, že u nás žijí, běžný návštěvník nevidí. Jedná se převážně o handicapované dravce, přinesené lidmi z přírody a které, vzhledem k trvalým následkům po utrpeném zranění nelze pustit do volné přírody zpět. Za tímto účelem bylo upraveno a vylepšeno i jejich umístění v zázemí, kde se do budoucna budeme pokoušet o jejich rozmnožení.

To, že jsme neotevřeli žádnou novou významnější expozici neznamená, že bychom v této oblasti nic neudělali. Právě naopak. Již v úvodu jsem se zmínil o přípravě nových, pro naši zahradu významných projektů a o účasti našeho oddělení na jejich realizaci. Ve staré části se připravuje nový pavilon tropické americké fauny Matamata a ucelená expozice afrických zvířat Malá Afrika. Tyto projekty by měli být realizovány již v roce 2010. Pro uvolnění místa pro jejich výstavbu jsme byli nuceni umístit naše zvířata do jiných, provizorních ubikací v zázemí. Zároveň jsme museli najít i umístění pro zvířata nová, která chceme našim návštěvníkům v budovaných expozicích ukázat. Právě nové expozice umožní našim návštěvníkům vidět u nás zvířata, na které dosud nebyli zvyklí. Nechceme tím narušit naši celkovou koncepci, to je chov zvířat naší a evropské fauny, tomu bude věnována prakticky celá naše „nová“ zoo, ale chceme prezentovat i malou ukázkou zvířat jiných z kontinentů, kterou realizujeme ve starší části zoo.

NOVÁ ZVÍŘATA

Mezi zvířata, která chceme v naší nové Africe chovat a které již máme v našem zázemí, patří například leskoptev nádherná (*Lamprotornis superbus*), snovač zahrádní (*Ploceus cucullatus*), toko rudozobý (*Tockus erythrorhynchus*), Turako bělobřichý (*Corythaixoides leucogaster*), želva ostruhatá (*Geochelone sulcata*) a pelusie (*Pelusios subniger*). Pro budoucí tropickou Ameriku máme několik druhů tangar a matamatu třásnitou (*Chylus fimbriatus*). Z těchto zvířat jsme některé měli i v zázemí už dříve, bez toho abychom je mohli ukázat a některá jsou pro naši zahradu nová. Jsou to toka, matamata a tři druhy tangar, tangara modrá (*Thraupis episcopus*), pralesní (*Thraupis palmarum*) a sametová (*Ramphocelus carbo*).

Doplnili jsme naši dětskou zoo. Přibyli v ní shetlandští poníci (*Equus caballus*), osli domácí (*Equus asinus*) a lamy krotké (*Lama glama*). Od příchodu těchto zvířat si slibujeme zvýšení atraktivnosti naší zoo především pro děti. Lamy jsou totiž opravdu krotké, chodí na pravidelné procházky a budou využívány, spolu s oslíky a poníky, při akcích, pořádaných pro naše návštěvníky. Doplnili jsme i stávající expozici jihoamerické fauny „Koati“ o maryl stepní (*Dolichotis patagonum*) a o pro nás nový poddruh nosála červeného (*Nasua nasua slitaria*).

Nejvýznamnějším přírůstkem u nás v roce 2009 byly labutě malé (*Cygnus columbianus bewickii*), které jsme získali výměnou z Talinské zoologické zahrady. Tito velmi vzácní ptáci jsou v České republice v současné době k vidění pouze v naší zoologické zahradě. Mezi další ptačí druhy, které chováme poprvé, patří například i slípky modré (*Porphyrio porphyrio poliocephalus*), jespáci bojovní (*Philomachus pugnax*) a dva druhy sojkovců, sojkovec Elliotův (*Garrulax ellioti*) a sojkovec himálajský (*Garrulax albogularis*). Také my, stejně jako některé další zoologické zahrady, jsme rozšířili naši kolekci plazů o trnorepy skalní (*Uromastix acanthinura*), pocházející ze zvířat zabavených Českou inspekcí životního prostředí. Některá zvířata přibyla i v rámci doplňování a z kvalitňování našich chovných skupin. Doplnili jsme volavky stříbřité (*Egretta garzetta*), ibise hnědé (*Plegadis falcinellus*), vodouše rudonohé (*Tringa totanus*), tenkozobce opačné (*Recurvirostra avosetta*), čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*), morčáky bílé (*Mergus albellus*), papoušky vlaštovčí (*Lathamus discolor*) a mandelíky hajní (*Coracias garrulus*). Zajímavá zvířata české fauny prošla naší Stanicí pro handicapované živočichy, o které se v této výroční zprávě zmiňujeme v samostatném příspěvku na jiném místě. Mimo obvyklých a nejčastějších srnců evropských (*Capreolus capreolus capreolus*), ježků západních (*Erinaceus europaeus*) a labutí velkých (*Cygnus olor*) nemohli v našem regionu chybět vydry (*Lutra lutra*), ale například plíška lískového (*Muscardinus avellanarius*), kterého k nám lidé přinesli na podzim, jsme měli ve stanici poprvé. Z dalších zajímavých chovanců jmenujme alespoň racka bouřního (*Larus canus*), sluku lesní (*Scolopax*

rusticola) a bekasinu otavní (*Gallinago gallinago*), chřástala vodního (*Rallus aquaticus*), sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) a jestřába lesního (*Accipiter gentilis*), datla černého (*Dryocopus martius*), ořešníka kroupnatého (*Nucifraga caryocatactes*) a králíčka ohnivého (*Regulus regulus*). Malá část z těchto zvířat, které se nám podaří zachránit, ale u kterých přetrvávají zdravotní problémy a nejsou schopna samostatného života v přírodě, zůstává u nás a lidé se s nimi mohou seznámit.

ODCHOVY

Nejpočetněji zastoupenou skupinou u nás jsou ptáci, což se projevuje i na našich odchovech. Již dlouhodobě nám největší radost dělají plameňáci růžoví starosvětští (*Phoenicopterus ruber roseus*), kteří měli v roce 2009 16 mláďat, což je v historii našeho chovu zatím největší počet. Úspěšní jsme byli také u brodivých ptáků (*Ciconiiformes*). Poprvé jsme měli hned 6 mláďat u kolpíků bílých (*Platalea leucorodia*), 11 mláďat jsme odchováli také u kvakošů nočních (*Nycticorax nycticorax*) a 11 mláďat měli i volavky ru-sohlavé (*Bubulcus ibis*), kde se je nám, bohužel, všechny odchovat nepodařilo. Do voliéry se nám dostala kuna a část mláďat zabila.

U některých jiných skupin, jako například u vrubozobých, které se nám v minulosti dobře množily, jsme tak úspěšní nebyli. V dalším roce se budeme soustředit na to, abychom tento trend změnili. Máme kompletní kolekci evropských sov (*Strigiformes*), u kterých míváme také každý rok mláďata. Letos jsme je měli u třech druhů, u puštíků bělavých střeoevropských (*Strix uralensis macroura*) jedno, u výřečků malých (*Otus scops*) dvě a u sov pálených (*Tyto alba*) hned sedm. Z dalších druhů ptáků, kteří se u nás množí, to jsou například poštolky obecné (*Falco tinnunculus*), hrdličky divoké (*Streptopelia turtur*), holoubci krvaví (*Gallinolumba luzonica*), papoušci mniší (*Myiopsitta monachus*), patagonští (*Cyanoliseus patagonus*) a červenokřídlí (*Aprosmictus erythropterus*). Dvě snůšky jsme měli u mandelíků hajných (*Coracias garrulus*), bohužel se nám je zatím odchovat nepodařilo. Z pěvců (*Passeriformes*) se nám rozmnožili například snovači zahradní (*Ploceus cucullatus*), stehlíci obecní (*Carduelis carduelis*), zvonci zelení (*Carduelis chloris*), zvonohlíci zahradní (*Serinus serinus*), strnadi obecní (*Emberiza citrinella*) a špačci obecní (*Sturnus vulgaris*). Mláďata jsme měli také u sojkovců lesních (*Ianthocincla ocellata*). Jak úspěšní jsme byli u tohoto druhu se dozvíte na jiném místě v jim věnovaném článku.

U méně početně zastoupených savců byla mláďata u klokanů rudokrkých (*Macropus rufogriseus*) a kusu liščíh (*Trichosurus vulpecula*), kosmanů zakrslých (*Callithrix pygmaea*) a koček divokých (*Felis silvestris*), muflonů (*Ovis aries musimon*), burunduků páskovaných (*Tamias sibiricus*) a psounů prériových (*Cynomys ludovicianus*) a z plazů také u užovky podplamatých (*Natrix tessellata*).

NAŠE DALŠÍ AKTIVITY

Mláďata některých druhů, žijících u nás, vypouštíme v rámci schválených záchran-ných programů zpět do volné přírody. Zastřešujeme chovatelskou část projektu „Re-introdukce puštíka bělavého střeoevropského (*Strix uralensis macroura*) v národním parku Šumava“, zprostředkovali jsme i vypouštění našich mláďat sov pálených (*Tyto alba*). V tomto směru spolupracujeme i se Slovenskem, kam jsme poslali námi odcho-vané kočky divoké, které našly nový domov v Národním parku Velká Fatra.

PŘEHLED DRUHŮ CHOVANÝCH V ROCE 2009

Summary of different kinds of animals bred during 2009

	Druhy - Species	Jedinci - Specimens
Savci - Mammals	36	137
Ptáci - Birds	144	760
Plazi - Reptiles	28	228
Obojživelníci - Amphibians	8	40
Ryby - Fishes	18	53
Bezobratlí - Invertebrates	25	1271
CELKEM - TOTAL	259	2489

Kolonie plameňáků růžových starosvětských *Phoenicopterus ruber roseus* na Mníchovském rybníku.

Vysvětlivky - Legend:

EEP Evropský záchovný program – European Endangered Species Programme

ESB Evropská plemenná kniha – European StudBook

ISB Mezinárodní plemenná kniha – International StudBook

RDB Světový červený seznam – Red Data Book (**LC** slabě ohrožený - least concern, **LR** částečně ohrožený – lower risk, **VU** zranitelný - vulnerable, **EN** ohrožený - endangered, **CR** kriticky ohrožený – critically endangered), **DD** nedostatečné údaje – data deficient

CITES I příloha I seznamu Washingtonské úmluvy – Categories of the Washington Convention
Ochrana v České republice - Conservation in Czech Republic:

KOH kriticky ohrožený druh - critically endangered; **SOH** silně ohrožený druh – strong endangered; **OH** ohrožený druh fauny ČR - endangered

1.0 samec; 0.1 samice; 0.0.1 mládě, neurčené pohlaví

Savci – Mammalia – Mammals / k 31.12. 2009: 36 druhů - species / 137 jedinců - specimens

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
vačnatci (Marsupialia)							
kusu liščí <i>Trichosurus vulpecula</i>	RDB=LR	1.2	1.0.1		0.1	1.0	1.1.1
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	EEP,ISB,RDB= LR,CITES=I	5.3			0.1		5.2
klokan rudokrký <i>Macropus rufogriseus</i>	RDB=LR	1.3	2.1			1.1	2.3
letouni (Chiroptera)							
kaloň pobřežní <i>Pteropus hypomelanus</i>	RDB=LR	2.1			1.1		1.0
primáti (Primates)							
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea</i>	RDB=LC	1.1.2	0.0.2				1.1.4
tamarin pinčí <i>Saguinus oedipus</i>	EEP,ISB,RDB =EN,CITES=I	1.1					1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	RDB=LR	1.4			0.1		1.3
šelmy (Carnivora)							
vlk eurasijský <i>Canis lupus lupus</i>	KOH,RDB=LC, CITES=I	1.2					1.2
liška obecná <i>Vulpes vulpes</i>	RDB=LC	1.2				0.2	1.0
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	KOH,RDB=LR	2.0					2.0
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	RDB=LR	2.4			1.0	1.4	
nosál červený <i>Nasua nasua solitaria</i>	RDB=LR			1.1			1.1
vydra říční <i>Lutra lutra</i>	EEP,SOH,RDB =NT,CITES=I	1.1					1.1
kuna lesní <i>Martes martes</i>	RDB=LR	1.0					1.0
jezevec lesní <i>Meles meles</i>	RDB=LR	1.1					1.1
fretka <i>Mustela furo</i>		1.0		0.2		1.0	0.2
tchoř tmavý <i>Mustela putorius</i>	RDB=LR	1.1					1.1
kolonok <i>Mustela sibirica</i>	RDB=LR	0.1					0.1
ženetka tečkováná <i>Genetta genetta</i>	RDB=LR	1.1					1.1

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	KOH,RDB=LC	3.4	1.1			1.2	3.3
lichokopytníci (Perissodactyla)							
osel domácí <i>Equus asinus</i>				1.1			1.1
kůň domácí - pony <i>Equus caballus</i>		1.1					1.1
kůň domácí - shetland- ský pony <i>Equus caballus</i>				1.1			1.1
sudokopytníci (Artiodactyla)							
lama krotká <i>Lama glama</i>				1.1			1.1
srnec evropský <i>Capreolus capreolus</i> <i>capreolus</i>	RDB=LR	0.2					0.2
daněk evropský <i>Dama dama</i>	RDB=LR	2.0					2.0
koza domácí <i>Capra hircus</i>		6.13	4.9		1.1	8.8	1.13
koza domácí - bezrohá, hnědá <i>Capra hircus</i>		0.1				0.1	
ovce domácí - ouessantská <i>Ovis aries aries</i>		4.13	4.3	0.3		5.4	3.15
muflon <i>Ovis aries musimon</i>		1.6	2.3			3.9	
hlodavci (Rodentia)							
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	RDB=LR	1.3.3	0.0.11			0.0.6	1.3.8
veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	OH,RDB=NT	1.5			0.1		1.4
burunduk <i>Tamias sibiricus</i>	RDB=LR	2.3	4.2			3.4	3.1
plch velký <i>Glis glis</i>	OH,RDB=LR	0.1					0.1
morče divoké <i>Cavia aperea</i>	RDB=LR	0.2					0.2
morče uruguayské <i>Cavia magna</i>	RDB=LR	1.0.3			0.0.3		1.0
mara stepní <i>Dolichotis patagonum</i>	RDB=LR			1.1			1.1
zajíci (Lagomorpha)							
zajíc polní <i>Lepus europaeus</i>	RDB=LR	1.1.5					1.1.5
králík divoký <i>Oryctolagus cuniculus</i>	RDB=LR	1.1.3					1.1.3

Ptáci – Aves – Birds / k 31. 12. 2009: 144 druhy - species / 760 jedinců – specimen

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
veslonozí (Pelecaniformes)							
pelikán bílý <i>Pelecanus onocrotalus</i>	RDB=LC	2.2					2.2
kormorán velký <i>Phalacrocorax carbo</i>	OH,RDB=LC	1.1					1.1
brodiví (Ciconiiformes)							
volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	RDB=LC	2.0			1.0		1.0
volavka rusohlavá <i>Bubulcus ibis</i>	RDB=LC	8.7.1	1.0			2.1.1	7.6
volavka bílá <i>Egretta alba</i>	SOH,RDB=LC	2.1					2.1
volavka stříbřitá <i>Egretta garzetta</i>	SOH,RDB=LC	0.1		2.2			2.3
kvakoš noční <i>Nycticorax nycticorax</i>	SOH,RDB=LC	6.5	0.0.11	0.1			6.6.11
čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	OH,RDB=LC	1.1					1.1
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	ESB,SOH, RDB=LC	1.1					1.1
kolpík bílý <i>Platalea leucorodia</i>	KOH,RDB=LC	5.7	4.2		1.1		8.8
ibis hnědý <i>Plegadis falcinellus</i>	RDB=LC	0.0.4		2.4.3	0.0.4		2.4.3
plameňáci (Phoenicopteriformes)							
plameňák růžový starosvětský <i>Phoenicopter ruber roseus</i>	RDB=LC	4637.2	0.0.16	0.5		11.6.10	35.36.8
vrubozobí (Anseriformes)							
kachnička manda- rinská <i>Aix galericulata</i>	RDB=LC	3.1		2.1		2.0	3.2
kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	RDB=LC	0.1				0.1	
ostralka štíhlá <i>Anas acuta acuta</i>	KOH,RDB=LC	3.2					3.2
lžičák pestrý <i>Anas clypeata</i>	SOH,RDB=LC	2.4		1.0			3.4
čírka obecná <i>Anas crecca</i>	OH,RDB=LC	2.1		1.1			3.2
čírka žlutozobá <i>Anas flavirostris</i>	RDB=LC	3.3				0.1	3.2
čírka dvouskrvná <i>Anas formosa</i>	RDB=VU	1.1		1.0		0.1	2.0

Název	ochrana druhu	stav k 1.1. 2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
hvizdák eurasijský <i>Anas penelope</i>	RDB=LC	1.1		2.1	1.0		2.2
kachna divoká <i>Anas platyrhynchos</i>	RDB=LC	2.2					2.2
čírka modrá <i>Anas querquedula</i>	SOH,RDB=LC	1.1		1.2		0.1	2.2
kopřivka obecná <i>Anas strepera</i>	OH,RDB=LC	3.2				1.0	2.2
husa císařská <i>Anser canagicus</i>	RDB=NT	2.1.2				1.0	1.1.2
husa malá <i>Anser erythropus</i>	RDB=VU	2.1				1.0	1.1
polák velký <i>Aythya ferina</i>	RDB=LC	3.2		1.1			4.3
polák chocholačka <i>Aythya fuligula</i>	RDB=LC	4.2.1					4.2.1
polák malý <i>Aythya nyroca</i>	KOH,RDB=NT	1.2		1.1			2.3
berneška bělolící <i>Branta leucopsis</i>	RDB=LC	2.1				1.0	1.1
berneška rudokrká <i>Branta ruficollis</i>	RDB=VU	1.1					1.1
hohol severní <i>Bucephala clangula</i>	SOH,RDB=LC	4.1		1.1			5.2
labuť černá <i>Cygnus atratus</i>	RDB=LC	1.1					1.1
labuť malá <i>Cygnus columbianus bewickii</i>	RDB=LC			0.0.4			0.0.4
morčák bílý <i>Mergus albellus</i>	RDB=LC	2.0		3.1			5.1
morčák chocholatý <i>Mergus cucullatus</i>	RDB=LC	1.1			1.0		0.1
morčák velký <i>Mergus merganser</i>	KOH,RDB=LC	2.1		0.1			2.2
zrzhlávká peposaka <i>Netta peposaca</i>	RDB=LC	7.6				4.3	3.3
zrzhlávká rudozobá <i>Netta rufina</i>	SOH,RDB=LC	3.3.1					3.3.1
pižmovka ostruhatá <i>Plectropterus gambensis</i>	RDB=LC	0.1				0.1	
kajka mořská <i>Somateria mollissima</i>	RDB=LC	0.1		2.1			2.2
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	RDB=LC	2.1					2.1
husice liščí <i>Tadorna tadorna</i>	RDB=LC	5.2	0.0.2			0.0.2	5.2

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
dravci (Falconiformes)							
krauhjec obecný <i>Accipiter nisus</i>	SOH,RDB=LC	2.1					2.1
káně lesní <i>Buteo buteo</i>	RDB=LC	0.0.5					0.0.5
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	OH,RDB=LC	2.0					2.0
orel mořský <i>Haliaeetus albicilla</i>	EEP,KOH,RDB=LC,CITES=I	0.1				0.1	
sup mrchožravý <i>Neophron percnopterus</i>	ESB,RDB=LC	1.1					1.1
dřemlík tundrový <i>Falco columbarius</i>	SOH,RDB=LC	1.0					1.0
raroh velký <i>Falco cherrug</i>	KOH,RDB=EN	0.1					0.1
sokol stěhovavý <i>Falco peregrinus</i>	KOH,RDB=LC,CITES=I	1.1					1.1
poštolka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	RDB=LC	2.3.4	0.0.1			2.3.4	0.0.1
hrabaví (Galliformes)							
hoko žlutozobý <i>Crax fasciolata</i>	RDB=LC	1.0					1.0
orebice chucar <i>Alectoris chucar</i>	RDB=LC	1.1			1.1		
křepel virginický <i>Colinus virginianus</i>	RDB=NT	1.1					1.1
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	RDB=LC	3.3	0.0.3				3.3.3
bažant lesklý <i>Lophophorus impejanus</i>	RDB=LC,CITES=I	2.1				0.1	2.0
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	OH,RDB=LC	2.1			1.1		1.0
bažant obecný <i>Phasianus colchicus</i>	RDB=LC		0.0.1	1.1			1.1.1
bažant obecný sečuánský <i>Phasianus colchicus trauchi</i>	RDB=LC	2.3.4	0.0.6	0.0.5			2.3.15
bažant obecný tmavý <i>Phasianus colchicus tenebrosus</i>	RDB=LC	1.1			1.1		
bažant královský <i>Syrmaticus reevesii</i>	RDB=VU	1.1					1.1
velekur himálajský <i>Tetraogallus himalayensis</i>	RDB=LC	1.0			1.0		

Název	ochrana druhu	stav k 1. 1. 2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
satyr Temminckův <i>Tragopan temminckii</i>	RDB=LC	1.0		0.1			1.1
krátkokřídlí (Gruiformes)							
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	RDB=LC	0.2					0.2
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	KOH,RDB=LC	1.1			0.1		1.0
slípka zelenonohá <i>Gallinula chloropus</i>	RDB=LC	1.1.2				1.1.2	
slípka modrá <i>Porphyrio porphyrio poliocephalus</i>	RDB=LC		1.0	1.2	1.1		1.1
chřástal vodní <i>Rallus aquaticus</i>	SOH,RDB=LC	0.0.2				0.0.2	
báňáci (Charadriiformes)							
ústřičník velký <i>Haematopus ostralegus</i>	RDB=LC	1.1.1				1.1.1	
tenkozobec opačný <i>Recurvirostra avosetta</i>	KOH,RDB=LC	0.0.2		0.0.15	0.0.2	0.0.1	0.0.14
dytík úhorní <i>Burhinus oediconemus</i>	KOH,RDB=LC	0.0.2		1.1		0.0.2	1.1
čejka chocholatá <i>Vanellus vanellus</i>	RDB=LC	0.0.4		0.0.3		0.0.3	0.0.4
jespák bojovný <i>Philomachus pugnax</i>	RDB=LC			0.0.10	0.0.2		0.0.8
vodouš rudonohý <i>Tringa totanus</i>	KOH,RDB=LC	2.1		0.0.3			2.1.3
racek chechtavý <i>Larus ridibundus</i>	RDB=LC	0.0.1					0.0.1
měkkozobí (Columbiformes)							
holub doupňák <i>Columba oenas</i>	SOH,RDB=LC	1.0					1.0
holub hřivnáč <i>Columba palumbus</i>	RDB=LC	1.1					1.1
holub krvavý <i>Gallicolumba luzonica</i>	ESB,RDB=NT	4.2	0.0.2				4.2.2
holub wonga <i>Leucosarcia melanoleuca</i>	RDB=LC	1.0			1.0		
holub chocholatý <i>Ocyphaps lophotes</i>	RDB=LC	1.1					1.1
holub bronzovokřídlý <i>Phaps chalcoptera</i>	RDB=LC	1.1.2					1.1.2
hrdlička jihoasijská <i>Streptopelia tranquebarica</i>	RDB=LC	3.3	0.0.2				3.3.2
hrdlička divoká <i>Streptopelia turtur turtur</i>	RDB=LC	1.2.1	0.0.4				1.2.5

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
papoušci (Psittaciformes)							
korela chocholátá <i>Nymphicus hollandicus</i>	RDB=LC	2.2	0.0.6		0.1		2.1.6
papoušek červenokřídlý <i>Aprosmictus erythropterus</i>	RDB=LC	1.1.1	0.0.2				1.1.3
ara zelenokřídlý <i>Ara chloroptera</i>	RDB=LC	2.1				1.0	1.1
aratinga zlatohlavý <i>Aratinga auricapilla</i>	RDB=NT			3.2	1.0		2.2
papoušek patagonský <i>Cyanoliseus patagonus</i>	RDB=LC	12.7.1	1.1	1.0	3.0.1	1.0	10.8
papoušek vláštovčí <i>Lathamus discolor</i>	RDB=EN	3.0		3.4			6.4
papoušek vlnkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	RDB=LC	16.13.7	0.0.62			0.0.62	16.13.7
papoušek mniši <i>Myiopsitta monachus</i>	RDB=LC	4.4.7	5.6		1.0	0.0.7	8.10
traváček tyrkysový <i>Neophema pulchella</i>	RDB=LC	1.0					1.0
rosela adelaidská <i>Platycercus adalaidae</i>		0.1					0.1
papoušek hnědohlavý <i>Poicephalus cryptoxanthus</i>	RDB=LC	0.0.1					0.0.1
alexandr velký <i>Psittacula eupatria</i>	RDB=LC	0.1					0.1
alexandr malý <i>Psittacula krameri</i>	RDB=LC	0.1					0.1
kukačky (Cuculiformes)							
turako bělobřichý <i>Corythaixoides leucogaster</i>	RDB=LC	2.0					2.0
sovy (Strigiformes)							
sova pálená <i>Tyto alba</i>	SOH,RDB=LC	5.6	0.0.5				5.6.5
sýc rousný <i>Aegolius funereus</i>	SOH,RDB=LC	2.2					2.2
kalous pustovka <i>Asio flammeus</i>	SOH,RDB=LC	0.3					0.3
kalous ušatý <i>Asio otus</i>	RDB=LC	1.1.2				0.0.2	1.1
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	SOH,RDB=LC	3.3					3.3
výr velký <i>Bubo bubo</i>	OH,RDB=LC	1.1					1.1
kulišek nejmenší <i>Glaucidium passerinum</i>	SOH,RDB=LC	6.4					6.4

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	RDB=LC	1.1					1.1
výřeček malý <i>Otus scops</i>	KOH,RDB=LC	2.2.1	0.0.2				2.2.3
puštík obecný <i>Strix aluco</i>	RDB=LC	1.0.1					1.0.1
puštík bradatý <i>Strix nebulosa lapponica</i>	RDB=LC	5.2				1.0	4.2
puštík bělavý středoevropský <i>Strix uralensis macroura</i>	KOH,RDB=LC	8.6	1.0			4.2	5.4
sovice krahujová <i>Surnia ulula</i>	RDB=LC	1.1				0.1	1.0
srostloprstí (Coraciiformes)							
ledňák obrovský <i>Dacelo novaeguineae</i>	RDB=LC	1.1					1.1
mandelík hajní <i>Coracias garrulus</i>	KOH,RDB=NT	1.1		2.1	1.0		2.2
dudek chocholatý <i>Upupa epops</i>	ESB,SOH, RDB=LC	1.0		2.2			3.2
toko rudozobý <i>Tockus erythrorhynchus</i>	RDB=LC			1.1			1.1
šplhavci (Piciformes)							
arassari řasnatý <i>Pteroglossus beauharnaesii</i>	RDB=LC	3.0			1.0	2.0	
pěvci (Passeriformes)							
bulbul červenouchý <i>Pycnonotus jocosus</i>	RDB=LC	1.1					1.1
ťuhýk šedý <i>Lanius excubitor</i>	OH,RDB=LC	0.1				0.1	
brkoslav severní <i>Bombycilla garrulus</i>	OH,RDB=LC	0.0.2				0.0.2	
červenka obecná <i>Erithacus rubecula</i>	RDB=LC	2.1.1				0.0.1	2.1
kos černý <i>Turdus merula</i>	RDB=LC	2.1.2	0.0.6			0.0.6	2.1.2
drozd zpěvný <i>Turdus philomelos</i>	RDB=LC	0.0.2				0.0.1	0.0.1
drozd kvičala <i>Turdus pilaris</i>	RDB=LC	0.0.2					0.0.2
sojkovec černohrdlý <i>Dryonastes chinensis chinensis</i>	RDB=LC	1.1					1.1
sojkovec bělohrdlý <i>Garrulax albogularis</i>	RDB=LC			1.1			1.1

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
sojkovec chocholátý <i>Garrulax leucolophus diardi</i>	RDB=LC	1.0			1.0		
sojkovec šedohnědý <i>Garrulax palliatus</i>	RDB=LC	1.1			0.1		1.0
sojkovec větší <i>Garrulax pectoralis</i>	RDB=LC	1.1		0.1	0.1		1.1
sojkovec rezavočelý <i>Garrulax rufifrons</i>	RDB=NT	2.0			1.0		1.0
sojkovec lesní <i>lanthocincla ocellata</i>	RDB=LC	1.1				0.1	1.0
sojkovec Elliotův <i>Trochlopteron elliotii</i>	RDB=LC			1.1			1.1
pěnice černohlavá <i>Sylvia atricapilla</i>	RDB=LC	1.0.2					1.0.2
pěnice slávková <i>Sylvia borin</i>	RDB=LC	0.0.1					0.0.1
lejsek bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>	RDB=LC	0.0.3			0.0.1		0.0.2
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	OH,RDB=LC	0.0.2				0.0.2	
sýkora koňadra <i>Parus major</i>	RDB=LC	1.0.1					1.0.1
brhlík lesní <i>Sitta europaea</i>	RDB=LC	0.0.3					0.0.3
strnad obecný <i>Emberiza citrinella</i>	RDB=LC	1.1.2	0.0.1			0.0.2	1.1.1
strnad rákosní <i>Emberiza schoeniclus</i>	RDB=LC	0.0.1				0.0.1	
tangara sametová <i>Ramphocelus carbo</i>				3.3			3.3
tangara modrá <i>Thraupis episcopus</i>	RDB=LC			2.2			2.2
tangara pralesní <i>Thraupis palmarum</i>	RDB=LC			1.1			1.1
čečetka zimní <i>Acanthis flammea</i>	RDB=LC	1.0.1			0.0.1	1.0	
stehlík obecný <i>Carduelis carduelis</i>	RDB=LC	0.0.11	0.0.2			0.0.4	0.0.9
zvonek zelený <i>Carduelis chloris</i>	RDB=LC	0.0.4	0.0.4			0.0.4	0.0.4
čížek lesní <i>Carduelis spinus</i>	RDB=LC	2.4				0.2	2.2
pěnkava obecná <i>Fringilla coelebs coelebs</i>	RDB=LC	2.1					2.1
pěnkava jíkavec <i>Fringilla montifringilla</i>	RDB=LC	1.2.1				1.0	0.2.1

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
hýl obecný <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	RDB=LC	1.1		1.1		1.1	1.1
zvonohlík zahradní <i>Serinus serinus</i>	RDB=LC	1.0.1					1.0.1
amadina Gouldové <i>Chloebia gouldiae</i>	RDB=EN	5.7.14					5.7.14
zebríčka pestrá <i>Taeniopygia guttata</i>	RDB=LC	2.2					2.2
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	RDB=LC	5.7.8	0.0.3		0.1.4		5.6.7
loskuták posvátný <i>Gracula religiosa</i>	RDB=LC	1.1					1.1
leskoptev nádherná <i>Lamprotornis superbus</i>	RDB=LC	2.2					2.2
špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>	RDB=LC	1.1	0.0.3				1.1.3
krkavec velký <i>Corvus corax</i>	OH,RDB=LC	3.1		0.1			3.2
havran polní <i>Corvus frugilegus</i>	RDB=LC	0.0.4				0.0.1	0.0.3
kavka obecná <i>Corvus monedula</i>	SOH,RDB=LC	0.0.2				0.0.2	
sojka obecná <i>Garrulus glandarius</i>	RDB=LC	2.0.1				1.0.1	1.0
straka obecná <i>Pica pica</i>	RDB=LC	1.1.1				0.1.1	1.0
kavče červenozobé <i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	RDB=LC	1.1					1.1
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	RDB=LC	3.2				1.0	2.2

Plazi – Reptilia – Reptiles / k 31.12. 2009: 28 druhů - species / 228 jedinců – specimen

želvy (Chelonia)							
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	KOH,RDB=LR	7.2.5			0.0.2	0.0.1	7.2.2
želva mississippská <i>Graptemys pseudogeographica</i>		0.0.1					0.0.1
želva nádherná <i>Trachemys scripta elegans</i>	RDB=LR	3.16.63					3.16.63
kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>		0.0.1					0.0.1
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	RDB=VU	0.2					0.2
želva kloubnatá <i>Kinixys belliana</i>		0.0.2			0.0.1		0.0.1

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
želva žlutohnědá <i>Testudo graeca</i>	RDB=VU	1.2.2		0.0.1	0.0.1		1.2.2
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	RDB=LR	4.5.13					4.5.13
želva čtyřprstá <i>Testudo horsfieldii</i>	RDB=VU	2.2.8					2.2.8
želva vroubená <i>Testudo marginata</i>	RDB=LR	6.0			1.0		5.0
matamata třásnitá <i>Chelus fimbriatus</i>				0.0.1			0.0.1
pelusie tmavá <i>Pelusius subniger</i>	RDB=LR			0.0.3			0.0.3
krokodýli (Crocodylia)							
aligátor čínský <i>Alligator sinensis</i>	EEP,ISB,RDB =CR,CITES=I			1.1			1.1

šupinatí (Squamata)							
tmnorep skalní <i>Uromastix acanthinura</i>				6.12			6.12
gekončik africký <i>Hemithconyx caudicinctus</i>		0.0.5			0.0.1		0.0.4
gekon Bibronův <i>Pachydactylus bibroni</i>		1.0					1.0
varan stepní <i>Varanus exanthematicus</i>		0.0.1			0.0.1		
hroznýšek pestrý <i>Eryx colubrinus</i>		1.1					1.1
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>				0.1			0.1
krajta královská <i>Python regius</i>		0.0.4					0.0.4
užovka hladká <i>Coronella austriaca</i>	SOH	1.1.1					1.1.1
korálovka sedlatá <i>Lampropeltis triangulum campbelli</i>		0.0.2					0.0.2
korálovka sedlatá sinaloaská <i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>				0.0.2			0.0.2
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	OH,RDB=LR	0.1.7					0.1.7
užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	KOH	2.2	0.0.6				2.2.6
užovka tenkoocasá <i>Orthriophis taeniurus</i>		1.0		1.0			2.0
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>		2.0			1.0		1.0

Název	ochrana druhu	stav k 1.1. 2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
užovka stromová <i>Zamenis longissimus</i>	KOH	2.1.4					2.1.4
zmije obecná <i>Vipera berus</i>	KOH	1.2.12				0.0.4	1.2.12

Obojživelníci – Amphibia – Amphibians / k 31.12. 2009: 8 druhů - species / 40 jedinců – specimen

žaby (Anura)							
kuňka obecná <i>Bombina bombina</i>	SOH,RDB=LC	0.0.4					0.0.4
kuňka východní <i>Bombina orientalis</i>	RDB=LC	2.1.10			0.0.9		2.1.1
ropucha krátkonohá <i>Bufo calamita</i>	KOH,RDB=LC	0.0.9			0.0.4		0.0.5
rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	SOH,RDB=LC	2.2.15			0.0.5		2.2.10
hrabátka drsná <i>Pyxicephalus adspersus</i>	RDB=LC	0.0.1					0.0.1
ocasatí (Caudata)							
mlok skvrnitý <i>Salamandra salamandra</i>	SOH,RDB=LC	0.0.2					0.0.2
čolek horský <i>Triturus alpestris</i>	SOH,RDB=LC	3.3					3.3
čolek obecný <i>Triturus vulgaris</i>	SOH,RDB=LC	0.0.5			0.0.1		0.0.4

Ryby – Pisces – Fishes / k 31.12. 2009: 18 druhů - species / 53 jedinci – specimen

jeseteři (Acipenseriformes)							
jeseter ruský <i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	RDB=EN	0.0.13			0.0.6		0.0.7
jeseter malý <i>Acipenser ruthenus</i>	RDB=VU	0.0.12					0.0.12
máloostní (Cypriniformes)							
parma obecná <i>Barbus barbus</i>	RDB=LR	0.0.1					0.0.1
kapr obecný - sazan <i>Cyprinus carpio hungaricus</i>	OH,RDB=DD	0.0.3					0.0.3
jelec jesen <i>Leuciscus idus</i>	OH,RDB=DD	0.0.1			0.0.1		
sumci (Siluriformes)							
sumec velký <i>Silurus glanis</i>	RDB=LR	0.0.2					0.0.2
štítkotvární (Esociformes)							
štika obecná <i>Esox lucius</i>		0.0.1					0.0.1
ostnoploutví (Perciformes)							
bradáč šupinoploutvý <i>Pseudanthias squamipinnis</i>		0.0.4					0.0.4

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
okoun říční <i>Perca fluviatilis</i>	RDB=LR	0.0.3			0.0.1		0.0.2
klipka hrotcová <i>Heniochus acuminatus</i>		0.0.2					0.0.2
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>		0.0.1					0.0.1
klaun očkátý <i>Amphiprion ocellaris</i>		0.0.2					0.0.2
komorník běloocasý <i>Dascyllus aruanus</i>		0.0.2					0.0.2
sapínek modrozelený <i>Chrysiptera cyanea</i>		0.0.2					0.0.2
sapínek zlatoocasý <i>Chrysiptera parasema</i>		0.0.4					0.0.4
sapínek žlutoocasý <i>Pomacentrus coelestis</i>		0.0.5			0.0.4		0.0.4
slizoun hnědý <i>Atrosalarias fuscus</i>		0.0.1					0.0.1
vřeténka očkátá <i>Synchiropus stellatus</i>		0.0.2					0.0.2
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>		0.0.1					0.0.1

Bezobratlí – Invertebrata – Invertebrates / k 31.12. 2009: 25 druhů - species / 1271 jedinec – specimen

žahavci (Cnidaria)							
korálnatci (Anthozoa)							
stoloni (Stolonifera)							
stolon		0.0.5					0.0.5
<i>Clavularia sp.</i>							
stolon		0.0.3					0.0.3
<i>Pachyclavularia violacea</i>							
laločníci (Alcyonaria)							
korál		0.0.2					0.0.2
<i>Capnella imbricata</i>							
korál		0.0.1					0.0.1
<i>Cladiella sp.</i>							
laločnice		0.0.2					0.0.2
<i>Lobophytum sp.</i>							
laločnice		0.0.4					0.0.4
<i>Sarcophyton sp.</i>							
laločnice		0.0.2					0.0.2
<i>Sinularia asterolobata</i>							
laločnice členitá		0.0.1					0.0.1
<i>Sinularia brassica</i>							
laločnice		0.0.1					0.0.1
<i>Sinularia dura</i>							
laločnice		0.0.4					0.0.4
<i>Sinularia mollis</i>							

Název	ochrana druhu	stav k 1.1.2009	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31.12.2009
laločnice <i>Sinularia notanda</i>		0.0.1					0.0.1
rohovitky (Gorgonaria)							
<i>Euplexaura</i> sp.		0.0.1					0.0.1
rohovitka <i>Rumphella</i> sp.		0.0.2					0.0.2
sasanky (Actiniaria)							
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>		0.0.1					0.0.1
korálovníci (Corallimorpharia)							
korálovník <i>Discosoma</i> sp.		0.0.13					0.0.13
<i>Rhodactis</i> sp.		0.0.2					0.0.2
korálovník <i>Ricordea yuma</i>		0.0.1					0.0.1
členovci (Arthropoda)							
korýši (Crustacea)							
desetinožci (Decapoda)							
kreveta pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>		0.0.3					0.0.3
kreveta <i>Lysmata wurdemanni</i>		0.0.4					0.0.4
hmyz (Insecta)							
všekazi (Isoptera)							
všekaz <i>Prorhinotermes simplex</i>		0.0.200					0.0.200
blanokřídli (Hymenoptera)							
mravenec zmojed <i>Messor barbarus</i>		0.0.1000					0.0.1000
měkkýši (Mollusca)							
plži (Gastropoda)							
(Diotocardia)							
donka zahalená <i>Astraea tecta</i>		0.0.12					0.0.12
stopkooci (Stylomatophora)							
achatina <i>Achatina</i> sp.		0.0.3					0.0.3
ostnokožci (Echinodermata)							
hvězdice, hadice (Stelleroidea)							
(Valvatida)							
hvězdice <i>Linckia</i> sp.		0.0.1					0.0.1
ježovky (Echinoidea)							
ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>		0.0.3			0.0.1		0.0.2

NAŠE ZVÍŘATA V DEPONACI V ROCE 2009

Our animals on loan to other institutions during 2009

druh	stav	místo umístění
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	1.1	Zoo Brno
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	1.0	Zoo Jihlava
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	1.1	Soukromý chovatel
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	0.1	Zoo Jihlava
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	1.1	Zoo Chomutov
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	1.0	Zoo Děčín
vlk eurasijský <i>Canis lupus lupus</i>	0.1	Zoo Bratislava
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	1.0	Státní zámek Zákupy
kolonok <i>Mustela sibirica</i>	2.1	Zoopark Chomutov
kůň domácí – pony <i>Equus caballus</i>	1.0	Soukromý chovatel
ovce domácí – ouessantská <i>Ovis aries aries</i>	1.1	Zoo Vyškov
ovce domácí – ouessantská <i>Ovis aries aries</i>	1.0	Soukromý chovatel
ovce domácí – ouessantská <i>Ovis aries aries</i>	0.2	Město Strakonice
psoun preriový <i>Cynomys ludovicianus</i>	0,0,3	Zoo Brno
burunduk páskovaný <i>Tamias sibiricus</i>	0.0.1	Zoo Plzeň
kvakoš noční <i>Nycticorax nycticorax</i>	1.0	Soukromý chovatel
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	1.1	Zoo Jihlava
plameňák růžový <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	0,10	Zoo Hodonín
plameňák růžový <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	4,4	Zoo Tallin
plameňák růžový <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	1,1	Zoo Riga
hohol severní <i>Bucephala clangula</i>	1.2	Zoo Děčín
kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	1.3	Stanice přírodovědců Praha
kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	2.0	Botanická zahrada Praha
ostralka štihlá <i>Anas acuta acuta</i>	1.1	Zoo Plzeň
ostralka štihlá <i>Anas acuta acuta</i>	1.0	Zoo Jihlava
zrzohlávka rudozobá <i>Netta rufina</i>	1.1	Zoo Jihlava
zrzohlávka rudozobá <i>Netta rufina</i>	1.1	Stanice přírodovědců Praha

druh	stav	místo umístění
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	1,1	Zoo Ostrava
husa malá <i>Anser erythropus</i>	1,0	Zoo Ostrava
husa císařská <i>Anser canagicus</i>	1,0	Soukromý chovatel
berneška bělolící <i>Branta leucopsis</i>	1,0	Soukromý chovatel
husovec stračí <i>Anseranas semipalmata</i>	1.1	Zoo Praha
ústřičník velký <i>Haematopus ostralegus</i>	1.0	Zoo Praha
holub wonga <i>Leucosarcia melanoleuca</i>	0.1.1	Zoo Plzeň
papoušek červenokřídlý <i>Aprosmictus erythropterus</i>	0.0.1	Soukromý chovatel
rosela adelaidská <i>Platycercus adelaidae</i>	0.0.2	Soukromý chovatel
alexandr malý <i>Psittacula krameri</i>	1.1	Soukromý chovatel
kalous ušatý <i>Asio otus</i>	0,0,2	Zoo Plzeň
kulíšek nejmenší <i>Glaucidium passerinum</i>	0.2	Zoo Děčín
sova pálená <i>Tyto alba</i>	1.0	Sulimo
puštík bradatý <i>Strix nebulosa lapponica</i>	1.0	Zoo Praha
havran polní <i>Corvus frugilegus</i>	0,0,1	Soukromý chovatel
orel mořský <i>Haliaeetus albicila</i>	0,1	Aves, Kladno
kavče červenozobé <i>Pyrhocorax pyrrhocorax</i>	0.1	Zoo Ostrava
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1	Zoopark Chomutov
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	2.0.8	Zoo Twycros
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	0.0.4	Zoo Ostrava
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	1.0	Soukromý chovatel
užovka stromová <i>Zamenis longissimus</i>	0.0.8	Zoo Edinburgh
užovka stromová <i>Zamenis longissimus</i>	0.0.2	Zoo Ostrava
užovka stromová <i>Zamenis longissimus</i>	0.0.2	Soukromý chovatel
užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	1.1.2	Zoo Plzeň
užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	0.0.2	Soukromý chovatel
zmije obecná <i>Vipera berus</i>	0.0.4	Soukromý chovatel
zmije růžkatá <i>Vipera ammodytes</i>	0.0.4	Soukromý chovatel

PŘEHLED ODCHOVŮ ZA ROK 2009

Summary of breeding during 2009

savci <i>Mammalia</i>		narození mláďat		úhyn mláďat			odchov	porody	potraty
		živě	mrtvě	do 5 dnů	do 3 měsíců	do konce roku			
burunduk <i>Tamias sibiricus</i>	RDB=LR	5.2				1.0	4.2	2	0
klokan rudokrký <i>Macropus rufogriseus</i>	RDB=LR	2.1					2.1	3	0
kočka divoká <i>Felis silvestris</i>	KOH,RDB=LC	2.2			1.1		1.1	2	0
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	RDB=LR	0.0.1		0.0.1				1	0
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea</i>	RDB=LC	0.0.2	0.0.2				0.0.2	2	0
koza domácí <i>Capra hircus</i>		4.9					4.9	10	1
kůň domácí - shetlandský pony <i>Equus caballus</i>		0.1		0.1				1	0
kusu liščí <i>Trichosurus vulpecula</i>	RDB=LR	1.0.1					1.0.1	2	0
muflon <i>Ovis aries musimon</i>		2.3					2.3	5	0
ovce domácí - ouessantská <i>Ovis aries aries</i>		6.4				2.1	4.3	10	0
psoun prérioový <i>Cynomys ludovicianus</i>	RDB=LR	0.0.11					0.0.11	0	0

ptáci <i>Aves</i>		narození mláďat		úhyn mláďat			odchov	počet snáše-jících samic	počet oplodn. vajec	počet sne-sen. vajec
		živě	mrtvě	do 5 dnů	do 3 mě-síců	do kon-ce roku				
bažant obecný <i>Phasianus colchicus</i>	RDB=LC	0.0.3		0.0.2			0.0.1	1	4	20
bažant obecný sečuánský <i>Phasianus colchicus strauchi</i>	RDB=LC	0.0.9		0.0.3			0.0.6	3	15	35
čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	OH,RDB=LC							1	4	4
červenka obecná <i>Eritacus rubecula</i>	RDB=LC	0.0.2			0.0.2			1	3	4
holub bronzovokřídlý <i>Phaps chalcoptera</i>	RDB=LC							1	8	10
holub krvavý <i>Gallicolumba luzonica</i>	ESB,RDB=NT	0.0.3		0.0.1			0.0.2	1	4	6

ptáci Aves		narození mládat		úhyn mládat			odchov	počet snášeji- cích sa- mic	počet oploďn. vaječ	počet sne- sen. vaječ
		živě	mrtvě	do 5 dnů	do 3 mě- síců	do kon- ce roku				
hrdlička divoká <i>Streptopelia turtur turtur</i>	RDB=LC	0.04					0.04	1	6	6
hrdlička jihoasijská <i>Streptopelia tranquebarica</i>	RDB=LC	0.02					0.02	1	3	4
husice liščí <i>Tadorna tadorna</i>	RDB=LC	0.02					0.02	1	6	9
kavče červenozobé <i>Pyrhcorax pyrrhcorax</i>	RDB=LC	0.2				0.2		1	3	5
kolpik bílý <i>Platalea leucorodia</i>	KOH,RDB =LC	4.2.2		0.0.1	0.0.1		4.2	4	8	10
korela chocholátá <i>Nymphicus hollandicus</i>	RDB=LC	0.0.6					0.0.6	1	7	8
kos černý <i>Turdus merula</i>	RDB=LC	0.0.6					0.0.6	1	6	8
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	RDB=LC							1	8	10
kulišek nejmenší <i>Glaucidium passerinum</i>	SOH,RDB =LC	0.0.2		0.0.2				3	8	11
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	RDB=LC	0.0.3					0.0.3	1	5	7
kvakoš noční <i>Nycticorax nycticorax</i>	SOH,RDB =LC	0.0.12			0.0.1		0.0.11	6	13	16
leskoptev nádherná <i>Lamprotornis superbus</i>	RDB=LC	0.0.2			0.0.2			1	3	4
mandelík hajní <i>Coracias garrulus</i>	KOH,RDB =NT							1	2	5
papoušek červenokřídý <i>Aprosmictus erythropterus</i>	RDB=LC	0.0.2					0.0.2	1	2	4
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	RDB=LC	5.6					5.6	5	10	15
papoušek patagonský <i>Cyanoliseus patagonus</i>	RDB=LC	1.1.1			0.0.1		1.1	2	6	8
papoušek vlnkovaný <i>Melopsittacus undulatus</i>	RDB=LC	0.0.75		0.0.13			0.0.62	12	80	95
pěnkava jikavec <i>Fringilla montifringilla</i>	RDB=LC							1	3	5
plameňák růžový <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	RDB=LC	0.0.21		0.0.4	0.0.1		0.0.16	25	21	25
poštolka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	RDB=LC	0.0.6		0.0.5			0.0.1	1	6	6

ptáci <i>Aves</i>		narození mláďat		úhyn mláďat			odchov	počet snášeji- cích sa- mic	počet oplodn. vaječ	počet sne- sen. vaječ
		živě	mrtvě	do 5 dnů	do 3 mě- síců	do kon- ce roku				
<i>Strix uralensis macroura</i>	KOH,RDB =LC									
slípka modrá <i>Porphyrio porphyrio polio- cephalus</i>	RDB=LC	1.0.5		0.0.5			1.0	2	10	16
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	RDB=LC	0.0.5		0.0.2			0.0.3	5	0	0
sojkovec lesní <i>lanthocincla ocellata</i>	RDB=LC	0.0.2			0.0.2			1	4	5
sova pálená <i>Tyto alba</i>	SOH,RDB =LC	0.0.5					0.0.5	3	8	24
sovice krahujová <i>Surnia ulula</i>	RDB=LC							1	3	4
stehlík obecný <i>Carduelis carduelis</i>	RDB=LC	0.0.2					0.0.2	2	6	7
strnad obecný <i>Emberiza citrinella</i>	RDB=LC	0.0.2			0.0.1		0.0.1	1	7	8
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	SOH,RDB =LC	1.0.2			0.0.1	1.0.1		2	6	10
špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>	RDB=LC	0.0.3					0.0.3	1	4	5
vodouš rudonohý <i>Tringa totanus</i>	KOH,RDB =LC							1	0	3
volavka rusohlavá <i>Bubulcus ibis</i>	RDB=LC	1.0.10			0.0.10		1.0	6	15	15
výreček malý <i>Otus scops</i>	KOH,RDB =LC	0.0.2					0.0.2	2	5	8
zvonek zelený <i>Carduelis chloris</i>	RDB=LC	0.0.4					0.0.4	2	6	9

plazi <i>Reptilia</i>		narození mláďat		úhyn mláďat			odchov	počet snáše- jících sa- mic	počet oplodn. vaječ	počet sne- sen. vaječ
		živě	mrtvě	do 5 dnů	do 3 měsíců	do kon- ce roku				
užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	CROH =KOH	0.0.6				0.0.6	1	6	6	20

Veterinární péče v Zoo Ohrada je zajišťována soukromým veterinárním lékařem MVDr. Emanuelem Krejcarem ve spolupráci s pracovníky zoologického oddělení, z nichž řada má středoškolské veterinární vzdělání, a činnost se řídí zákonem o veterinární péči a směrnicemi státní veterinární správy MZVŽ ČR pro zoologické zahrady. Vzhledem k velikosti zoo a počtu chovaných zvířat je veterinární činnost zajišťována formou pravidelných návštěv a nebo na konkrétní zavolání ošetřujícího personálu. Preventivní péče v zoo se děje dle pokynů SVS MZVŽ a je zaměřena na zamezení přenosu a šíření infekčních onemocnění přenosných na lidi, v zoo chovaná zvířata a na hospodářská zvířata obecně. Veterinární činnost v zoo je pravidelně kontrolována pracovníky KISVS České Budějovice.

Šelmy chované v Zoo Ohrada jsou v imunitě proti vzteklině a řada druhů je též vakcinována proti vybraným virózám šelem. Některé rizikové druhy chovaných zvířat jsou v imunitě proti tetanu a chovaní lichokopytníci též proti chřipce koní. Veškerý stav ptáků, chovaných v Zoo Ohrada, je vakcinován proti pseudomoru drůbeže a vodní a brodiví ptáci jsou ve spolupráci s MVDr. Olgou Kypetovou vakcinováni proti botulismu. V zoo je pravidelně 4x ročně plošně prováděno koprologické vyšetření na endoparazitózy chovaných zvířat a cíleně je pak prováděno odčervení a též je koprologicky prováděno vyšetření před přesuny zvířat (deponace, prodeje, dary apod.) na endoparazitózy a salmonelózy. Uhynulá a utracená nemocná zvířata jsou pitvána přímo v zoo, resp. na SVÚ České Budějovice a takto provedené pitvy jsou realizovány formou státní zakázky za účelem vyloučení hromadných onemocnění přenosných na zoozvířata. Dále jsou pravidelně vyšetřována veškerá krmiva a krmná zvířata, určená k výživě chovaných zvířat, k zamezení nebo minimalizaci onemocnění alimentárního původu a nález šířených perorálně.

Veškeré transporty, deponace, prodeje, ale i nákupy zoozvířat musí být vybaveny dle předpisů SVS platným veterinárním vyšetřením a zdravotními zkouškami a musí být zaznamenány v průvodním veterinárním osvědčení. Vedle rozsáhlé veterinárně-preventivní činnosti zabírá značnou část též činnost kurativní. Důležitou složkou kurativní činnosti je ošetření traumat chovaných zvířat, často způsobených neukázněnými návštěvníky, omezeným prostorem expozic zoo, ale i v důsledku intenzivně probíhající stavební a údržbářské činnosti. Těmto traumatům se snažíme ve spolupráci se zoo oddělením zabránit formou různých zástěn, přemístěním zvířat do klidnějších voliéř atd.

Jak již bylo zmíněno značná část činnosti je zaměřena na ošetření parazitárních onemocnění, hlavně u hrabavé drůbeže, kde u některých druhů (tetřevovití a bažantovití) se i přes intenzivní antiparazitární léčbu za použití nejmodernějších antiparazitik tyto parazity nedaří úspěšně zvládat a ti často způsobují poměrně vysoké ztráty. Proto se zaměřujeme v prevenci těchto onemocnění na zřizování roštových krmelišť, intenzivní odstraňování trusu a pravidelnou asanaci expozic. Pravidelně jsou též podávány širokospektrální vitaminózní a minerální přípravky do krmiv, čímž se výrazně snížil výskyt onemocnění v důsledku různých hypovitaminóz a karence minerálních látek. Do veterinární činnosti spadá též vyšetření drobných šelmiček na vzteklinu, které poranily neukázněné návštěvníky, a toto je prováděno na žádost zdravotnické služby.

Významnou část veterinární činnosti v roce 2009 zahrnovala též péče ve stanici pro handicapované živočichy (SHŽ), která je částečně v zoo a především na SHŽ Rozovy

blízko Temelína, která svou spádovou oblastí zahrnuje téměř celý Jihočeský kraj a vyžaduje prakticky každodenní veterinární intervenci. Činnost zde je zaměřena na ošetření handicapovaných živočichů dodaných do SHŽ z volné přírody, na jejich případnou reintrodukcii zpět do volné přírody a, v případě trvalého handicapu, též do expozic v zoo a k eventuelnímu využití pro reprodukci. Bohužel, část zvířat musí být z důvodu poranění a onemocnění, neslučujících se s dalším kvalitním životem, utracena.

Kadavery jakož i zbytky živočišné potravy jsou neškodně likvidovány firmou Vetas Chotýčany. Další činnost veterinárního lékaře v zoo je samozřejmě práce osvětová směřem k zaměstnancům zoo, ale i k návštěvníkům. Vzhledem k tomu, že probíhá intenzivní rozšiřování zoologické zahrady, je výstavba expozic konzultována též s veterinárním lékařem z hlediska eventuelní veterinární péče v nově budovaných expozicích. Službukonající veterinární lékař je členem Asociace veterinárních lékařů volně žijících a zoo zvířat a je pravidelným účastníkem školení a seminářů, zaměřených na problematiku zoo zvířat, pořádaných u nás i v zahraničí. Dobrá je též komunikace s UCSZ, kde je členem veterinární komise. MVDr. Krejcar provádí i státní dozor v rámci Zoo Ohrada v úzké součinnosti s pracovníky KISVS dle platných předpisů a díky této úzké a intenzivní spolupráci nedošlo v zoo v roce 2009 ke zjištění nálezů přenosných na chovaná zvířata a nevyskytly se žádné zásadní problémy veterinárního charakteru.

Stanici pro handicapované živočichy (SHŽ), kterou provozuje Zoologická zahrada Ohrada, je umístěna v Centru ochrany fauny Jihočeského kraje na samotě Rozova u Temelína. Je i součástí Národní sítě stanic při Českém svazu ochránců přírody. Poraněná, nebo jinak handicapovaná zvířata se k nám dostávají prakticky z celého Jihočeského kraje. Povaha jejich handicapu, který posuzujeme s naším veterinárním lékařem, nám už při příjmu napoví, co s nimi bude dál. V ideálním případě následuje po jejich přijetí léčení, rehabilitace a návrat do přírody. Jestliže tato varianta není možná a zvíře po vyléčení není schopné samostatného života ve volné přírodě, zůstává u nás, nebo je umístíme do jiného, k tomu uzpůsobeného zařízení. Nejsmutnější pro nás jsou případy, kdy zvíře, vzhledem k devastující povaze jeho poranění, musíme utratit.

V průběhu roku 2009 bylo přijato 359 jedinců různého druhového zastoupení, převážně naší fauny. Skladba přijímaných druhů se příliš nemění. U savců jsme opět zaznamenali nejvíce ježků západních (*Erinaceus europaeus*). Většinou se jedná o pozdní mláďata s nízkou hmotností, která nejsou schopna sama přežít zimní období. K naší velké radosti se v porovnání s minulými léty snižuje počet donesených mláďat srnců obecných (*Capreolus capreolus*) a zajíců polních (*Lepus europaeus*). U těchto druhů rodiče svá mláďata odkládají a po určité době se k nim vrací. Lidé pak takto odložená mláďata „zachraňují“ a nosí je k nám. Z ptáků se k nám nejčastěji dostávají labutě velké (*Cygnus olor*) a někteří dravci, hlavně káňata lesní (*Buteo buteo*) a poštolky obecné (*Falco tinnunculus*). Labutě především v zimních měsících díky celkovému vysílení a poranění křídel a nohou, dravci jsou nejčastěji zasaženi elektrickým proudem nebo sražení autem. U dravců, sov a některých pěvců dochází často k podobné situaci jako u srn a zajíců. Stává se, že vylétnou z hnízda v době, kdy ještě neumějí dokonale létat. Rodiče, kteří je dokrmují na zemi, samozřejmě před lidmi uletí, a ti se pak domnívají, že mláďata zachraňují.

Z méně častých druhů, které se k nám do stanice v loňském roce dostali, to byla asi dvouměsíční samička vydry říční (*Lutra lutra*). Byla opuštěná, prochladlá a hladová. Hned po nabídnutí mléka začala pít a posléze i žrát. Dále jsme přijali například sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*), bekasinu otavní (*Gallinago gallinago*), sluku lesní (*Scolopax rusticola*), racka bouřního (*Larus canus*) nebo krkavce velkého (*Corvus corax*).

Často se stává, že k nám lidé donesou zvířata, která v naší přírodě nežijí. Kuriózní byl například ulovený a donesený chameleón jemenský (*Chamaeleo calyptratus*).

PŘEHLED OŠETŘENÝCH HANDICAPOVANÝCH ŽIVOČICHŮ V ROCE 2009

Overview of injured handicapped animals treated during 2009

Druh Species	Přijato Accepted	Úhyn Death	Utraceno Destroyed	Předáno Given to	Vypuštěno Released	Ve stanici In station
Ježek západní <i>Erinaceus europaeus</i>	54	27	1		5	21
Netopýr hvízdavý <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	2	1			
Netopýr rezavý <i>Nyctalus noctula</i>	3	1			2	
Vydra říční <i>Lutra lutra</i>	5	3				2
Fretka <i>Mustela putorius furo</i>	1			1		
Tchoř tmavý <i>Musela putoris</i>	1					1
Kuna skalní <i>Martes foina</i>	5	3			2	
Kuna lesní <i>Martes martes</i>	1					1
Liška obecná <i>Vulpes vulpes</i>	8	1	2	3		2
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	3		1		1	1
Pišík lískový <i>Muscardinus avellanarius</i>	1					1
Nutrie <i>Myocastor coypus</i>	1			1		
Ondatra pižmová <i>Ondatra zibethicus</i>	1				1	
Srnec obecný <i>Capreolus capreolus</i>	10	6	2			2
Zajíc polní <i>Lepus europaeus</i>	7	4			3	
Potáпка roháč <i>Podiceps celistatus</i>	2	2				
Volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	4	1		1		2
Čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	2	1				1
Labuť velká <i>Cygnus olor</i>	17	5	5		7	
Čírka obecná <i>Anas crecca</i>	1				1	
Kachna divoká <i>Anas platyrhynchos</i>	19				19	
Káně lesní <i>Buteo buteo</i>	17	1	5		10	1
Včelojed lesní <i>Pernis apivorus</i>	2		1			1
Moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	1		1			
Jestřáb lesní <i>Accipiter gentilis</i>	2			2		
Sokol stěhovavý <i>Falco peregrinus</i>	1					1

Druh <i>Species</i>	Přijato <i>Accepted</i>	Úhyn <i>Death</i>	Utraceno <i>Destroyed</i>	Předáno <i>Given to</i>	Vypuštěno <i>Released</i>	Ve stanici <i>In station</i>
Krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	10	3		2	4	1
Poštolka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	28	11	5	4	3	5
Bekasina otavní <i>Gallinago gallinago</i>	2	2				
Sluka lesní <i>Scolopax rusticola</i>	1					1
Chřástal polní <i>Crex crex</i>	2					2
Chřástal vodní <i>Rallus aquaticus</i>	1					1
Racek bouřní <i>Larus canus</i>	1					1
Racek chechtavý <i>Larus ridibundus</i>	6	2	2			2
Holub hřivnáč <i>Columba palumbus</i>	2	1				1
Hrdlička zahradní <i>Streptopelia decaocto</i>	1				1	
Sova pálená <i>Tyto alba</i>	1				1	
Výr velký <i>Bubo bubo</i>	3		1		1	1
Kalous ušatý <i>Asio otus</i>	5	2	1		2	
Puštík obecný <i>Strix aluco</i>	4	1	1		1	1
Lelek lesní <i>Caprimulgus europaeus</i>	1				1	
Rorýs obecný <i>Apus apus</i>	16	9	3		4	
Strakapoud velký <i>Dendrocopos major</i>	5	2			3	
Žluna zelená <i>Picus viridis</i>	2	1	1			
Žluna šedá <i>Picus canus</i>	1	1				
Datel černý <i>Dryocopus martius</i>	1	1				
Vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	2			2		
Jiřička obecná <i>Delichon urbica</i>	17	8		7	2	
Konipas horský <i>Motacilla cinerea</i>	1					1
Konipas luční <i>Motacilla flava</i>	1					1
Konipas bílý <i>Motacilla alba</i>	1	1				
Pěnice černohlavá <i>Sylvia atricapilla</i>	2	1			1	
Pěnice slavíková <i>Sylvia borin</i>	2	2				

Druh Species	Přijato Accepted	Úhyn Death	Utraceno Destroyed	Předáno Given to	Vypuštěno Released	Ve stanici In station
Budníček lesní <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	1				
Králíček obecný <i>Regulus regulus</i>	2	2				
Rehek domácí <i>Phoenicurus ochruros</i>	1	1				
Červenka obecná <i>Ierithacus rubecula</i>	1				1	
Drozd kvičala <i>Turdus pilaris</i>	2	2				
Kos černý <i>Turdus merula</i>	3				2	1
Sýkora modřinka <i>Parus caeruleus</i>	1	1				
Sýkora koňadra <i>Parus major</i>	1				1	
Dlask tlustozobý <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	5	2			1	2
Pěnkava obecná <i>Fringilla coelebs</i>	3	1				2
Pěnkava jíkavec <i>Fringilla montifringilla</i>	3					3
Zvonek zelený <i>Carduelis chloris</i>	1				1	
Čížek lesní <i>Carduelis spinus</i>	1				1	
Konopka obecná <i>Carduelis canabina</i>	1	1				
Vrabec domácí <i>Passer domesticus</i>	10	1			9	
Špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>	4	1			3	
Sojka obecná <i>Garrulus glandarius</i>	1				1	
Straka obecná <i>Cyanopica cyanus</i>	1	1				
Havran polní <i>Corvus frugilegus</i>	7	2			5	
Krkavec velký <i>Corvus corax</i>	2				1	1
Leguán zelený <i>Iguana iguana</i>	1			1		
Chameleón jemenský <i>Chamaeleo calyptratus</i>	1			1		
Ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	1					1
Slepýš křehký <i>Anquis fragilis</i>	1	1				
Hroznýšek <i>Erix sp.</i>	1					1
Užovka <i>Natrix maura</i>	1	1				
Užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	1	1				
Užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	1					1

Druh <i>Species</i>	Přijato <i>Accepted</i>	Úhyn <i>Death</i>	Utraceno <i>Destroyed</i>	Předáno <i>Given to</i>	Vypuštěno <i>Released</i>	Ve stanici <i>In station</i>
Užovka hladká <i>Coronella austriaca</i>	2				1	1
Zmije obecná <i>Vipera berus</i>	5				5	
Ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	1					1
Úhoř říční <i>Anguilla anguilla</i>	1					1
CELKEM	359	124	33	25	107	70

Handicapovaná zvířata - převod z roku 2008

Handicapped animals - displacement from 2008

Druh <i>Species</i>	Celkem <i>Total</i>	Úhyn <i>Death</i>	Utraceno <i>Destroyed</i>	Předáno <i>Given to</i>	Vypuštěno <i>Released</i>	Ve stanici <i>In station</i>
Ježek západní <i>Erinaceus europaeus</i>	18				18	
Norek americký <i>Mustela vison</i>	1					1
Lasice hranostaj <i>Mustela erminea</i>	1	1				
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	1					1
Křeček polní <i>Cricetus cricetus</i>	1					1
Potáplice malá <i>Gavia stellata</i>	1	1				
Volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	1	1				
Labuť velká <i>Cygnus olor</i>	1					1
Čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	2	1			1	
Káně lesní <i>Buteo buteo</i>	10	2			8	
Jestřáb lesní <i>Accipiter gentilis</i>	2					2
Včelojed lesní <i>Pernis apivorus</i>	1	1				
Moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	1			1		
Poštolka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	6				3	3
Krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	3			1		2
Křepelka polní <i>Coturnix coturnix</i>	1					1
Kalous ušatý <i>Asio otus</i>	3				3	
Čejka chocholatá <i>Vanellus vanellus</i>	2	2				
Chřástal kropenatý <i>Porzana porzana</i>	3	3				

Druh <i>Species</i>	Celkem <i>Total</i>	Úhyn <i>Death</i>	Utraceno <i>Destroyed</i>	Předáno <i>Given to</i>	Vypuštěno <i>Released</i>	Ve stanici <i>In station</i>
Žluna šedá <i>Picus canus</i>	1					1
Datel černý <i>Dryocopus martius</i>	1	1				
Králíček ohnivý <i>Regulus ignicapillus</i>	2	1			1	
Rehek zahradní <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2					2
Kos černý <i>Turdus merula</i>	1				1	
Strakapoud velký <i>Dendrocopos major</i>	2	1				1
Ořešník kropenatý <i>Nucifraga caryocatactes</i>	1					1
Sojka obecná <i>Garrulus glandarius</i>	1				1	
Havran polní <i>Corvus frugilegus</i>	2				2	
Krkavec velký <i>Corvus corax</i>	1			1		
Želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	1			1		
Ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	1					1
Žmije obecná <i>Vipera berus</i>	1					1
Čolek velký <i>Triturus cristatus</i>	5					5
CELKEM	81	15	0	4	38	24

V roce 2009 jsme pokračovali jako v roce předchozím ve stavební činnosti, probíhaly opravy objektů, dokončování nových expozic a přípravné práce před zahájením výstavby nových chovatelských zařízení. Také opravy techniky, odstraňování závad, zajišťování revizí a školení, odstraňování závad z revizí tvořily podstatnou část činnosti provozního oddělení včetně zahradnického úseku. V průběhu roku proběhla celá řada prací na opravách, údržbě objektů, zařízení a strojích ve stávající části areálu a v areálu Rozova, včetně odstraňování havárií. Po celý rok byly zajišťovány opravy fasád budov, střech, okapů, nátěry a výměny oplocení a další drobné práce. Provozní oddělení dále zajišťovalo i opravy v oblasti kanalizace, vody, topení, elektro a zasítování částí rybníků pro vodní ptactvo, rekonstrukce chladicího boxu a podílí se na estetizaci expozic. Probíhaly i opravy a odstraňování závad, které byly zjištěny při revizích a kontrolách. Dále jsme zajišťovali tak, jako i roky minulé, obsluhu kotelen, čističky odpadních vod, vodárny a tepelného čerpadla. Řídili jsme i servisní a údržbářskou činnost celé zoologické zahrady, činnosti v oblasti revizí, profesních školení, dopravy, bezpečnosti práce a požární ochrany. Dále byly technicky zajišťovány akce konané v zoo, rozvozy píce, sena, okusů, úklid areálu zoo i mimo něj, svozy a odvozy odpadů, dopravy při stavbách a v neposlední řadě údržba a úprava zeleně včetně sečení travnatých ploch v areálu i mimo něj. V závěru roku byl v rámci strojních investic zakoupen nový úklidový stroj Haco CM 1200, třístranný sklápěč BIG 7000 a JEEP Cherokee.

PŘÍPRAVA A REALIZACE NOVÝCH EXPOZIC A DALŠÍCH STAVEB:

V tomto roce byla dokončena stavba „Vyhlídkové lávky“, která propojila okruh střední a zadní části areálu zoo. Tato stavba byla dokončena nákladem 5.800.000,- Kč v měsíci dubnu 2009 a stala se dominantou zátoky Munického rybníka a zadní části zoo. Závěrem roku byly zahájeny přípravné práce před výstavbou nového amerického pavilonu a afrických expozic. Přelozka elektrické sítě, demolice starých objektů, kácení stromů a příprava náhradních tras pro návštěvníky zaměstnaly celé technické středisko včetně zahradníků. V listopadu započala výstavba jihoamerického pavilonu „Matamata“, který bude dokončen v příštím roce nákladem 5.938.996,- Kč. Jedná se o průchozí pavilon, představující faunu tropických deštných lesů Jižní Ameriky, jímž budou návštěvníci chodit z větší části po dřevěné lávce (stylově zapadající do prostředí Amazonie) mezi rostlinami (jako v tropickém skleníku), kde se budou volně pohybovat zvířata (ptáci, ještěři, drobné opice, ryby v jezírkách). Uvnitř pavilonu bude množství jezírek, mezi nimiž bude cirkulovat voda, včetně jednoho velkého a několika menších vodopádů, a několik akvárií.

REKONSTRUKCE:

Celý rok probíhaly práce na jednotlivých expozicích pro zlepšení návštěvnického servisu a estetizaci expozic. V měsíci květnu proběhla rekonstrukce starého kamenného mostku přes náhon Munického rybníka v zadní části zoo. Rekonstrukce byla pojata tak, aby stylově zapadla jak technicky, tak i esteticky do nově budovaného areálu (materiál přírodní kámen a akátové dřevo na sloupky). Před zahájením sezony byl proveden asfaltový povrch na kočárové cestě kolem Munického rybníka a v zadní části zoo, který navazuje na vyhlídkovou lávku přes zátoku rybníka.

SLUŽBY ZAHRADNICKÉHO ÚSEKU / Martin Fučík

Studené lednové počasí nepřálo venkovním pracem, proto jsme měli čas na opravy prasklin a vymalování stěn v přípravně skleníku. Koncem ledna, kdy už byly teploty příznivější, jsme začali s prořezávkami dřevin v expozicích vodních ptáků. Dále následovaly průklesty ovocných stromů v zázemí zoo a v sadu v Rozové u Temelína. Hodně trpělivosti a vykuřovacích patron nás stál boj s hryzci v záhonech a travnatých plochách. V jarních měsících zde provedla odborná firma odlehčovací a kondiční řez většiny dubů. Velké množství ořezaných větví bylo nutné v krátké době uklidit a seštěpkovat. Část z nich dále posloužila jako parkosy do expozic se zvířaty.

Na všech okrasných záhonech jsme přihnojili rostliny a obnovili vrstvu mulčovací kůry. Kromě sazenic letniček na oživení výsadeb jsme pro zvířata připravili 47 beden rychlených obilovin. Po zimě bylo nutné provést také výrazné zmlazení bambusového porostu vedle expozice opic. Během letních měsíců jsme se pravidelně starali o strohy a keře formou přihnojování, zatvarování, zálivky a chemické ochrany proti škůdcům a chorobám. Jehličnany jsme ošetřili proti sypavce, bohužel přes veškerou snahu nám zaschly dva vzrostlé smrky *Picea mariana* a několik klečí *Pinus mugo* v okolí Českého lesa. Torza uschlých smrků jsme ponechali na místě, kde symbolizují přirozené přírodní procesy. Pravidelné sekání a přihnojování trávníků, pletí záhonů a ostříhání odkvetlých nebo návštěvníky olámaných částí rostlin je rutinní záležitost.

V pravidelném úklidu komunikací a zázemních prostor nám od listopadu pomáhá nový zametací stroj Hako City-master, který časově poměrně náročnou práci výrazně zrychlil. Díky sací turbíně, která smetky rovnou uklidí, je jednodušší i úklid velkého množství každého podzimu spadaneho listí. K zajištění zásobování a obsluhy provozu máme také nový třístranný sklápěcí návěs BIG 7000.

V Centru ochrany fauny v Rozové jsme se starali o sad, travnaté plochy v sadu, pod lesem a kolem příjezdové cesty k objektu, vyžínání mezi stromky a o záložní záhony s trsy trav.

I v letošním roce jsme pravidelně zásobovali podle potřeb zoologického oddělení čerstvou pící, větvemi na okus, senem, slámou, pískem nebo prosívkou.

Podle ročního období jsme se snažili přizpůsobit areál vhodnými aranžmá pro příjemnější pobytu návštěvníků. Na konci roku jsme vyčistili a připravili stroje a nářadí pro další sezonu.

Ještě pár čísel pro zajímavost:

Hnůj	odvoz	108 valníků	cca 648 m3
Okus-větve	přivezeno	96 valníků	
Písek	přivezeno	35 t	
Prosívka	přivezeno	30 t	

Zoologická zahrada Ohrada disponovala k 31.12.2009 majetkem v celkové výši 98.861,16 tis. Kč. Jednotlivé druhy majetku jsou uvedeny v následující tabulce (v tis. Kč):

Druh majetku	Stav k 31.12.2008	Stav k 31.12.2009
Majetek celkem	95.853,72	98.861,16
Dlouhodobý nehmotný majetek	356,00	356,00
Dlouhodobý hmotný majetek z toho:	141.884,56	153.248,94
Pozemky	1.825,77	1.825,77
Umělecká díla	152,05	152,05
Stavby	118.872,41	120.450,65
Samostatné movité věci	13.817,05	16.740,80
Drobný dlouhodobý majetek	5.209,90	5.598,28
Nedokončené investice	2.007,38	8.481,38
Oprávky k dlouhodobému majetku	-46.030,83	-54.387,77

V roce 2009 byl poskytnut Zoologické zahradě Ohrada příspěvek na provoz od zřizovatele (Jihočeský kraj) ve výši 17.480 tis. Kč. Kromě tohoto základního příspěvku obdržela naše zoologická zahrada od zřizovatele také investiční příspěvek ve výši 8.000 tis. Kč na investiční akce v prostoru nového areálu (výstavba vyhlídkové lávky, zahájení výstavby jihoamerického pavilonu a areálu Malá Afrika). Vzhledem k tomu, že celá částka investiční dotace nebyla vyčerpána, převádí se zbývajcí částka do roku 2010.

Další příspěvky a účelově určené dotace obdržela zoologická zahrada z rozpočtu Ministerstva životního prostředí ČR ve výši 1.120 tis. Kč na chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoo, na zapojení zoo do systému ochrany přírody ČR a na spolupráci s významnými zoo a institucemi v cizině v rámci mezinárodních chovů ohrožených druhů, podporu členství a účast v mezinárodních organizacích. Od Českého svazu ochránců přírody obdržela naše zoo na provoz a realizaci sítě stanic handicapovaných živočichů 345,98 tis. Kč, od Agentury ochrany přírody 140,77 tis. Kč na stabilizaci alejí NATURA 2000 a od zřizovatele granty ve výši 340,47 tis. Kč na dofinancování spoluúčasti na realizaci rezortních grantů – MŽP.

Výnosy v celkové výši 31.348,48 tis. Kč jsou v porovnání s rokem 2008 o 1.520,12 tis. Kč vyšší. Důvodem je velmi dobrá návštěvnost vlivem dobrého počasí a rozšíření prostor pro návštěvníky v zoo a otevření nových expozic. Příjmy ze vstupného se proti roku 2008 zvýšily o 909,08 tis. Kč. K nárůstu došlo mimo vstupného i u jiných ostatních výnosů o 286,45 tis. Kč a v tržbách za prodej zvířat o 198,86 tis. Kč. Naopak v oblasti příjmů z úroků došlo k poklesu o 167,61 tis. Kč.

Celkové náklady ve výši 31.217,07 tis. Kč byly proti k roku 2008 navýšeny o 1.973,77 tis. Kč. Navýšení se projevilo hlavně u nákladů na energie o 715,11 tis. Kč, nákladů na opravy a udržování o 159,40 tis. Kč, mzdových nákladů o 282,88 tis. Kč, nákladů na nákup materiálu o 280,63 tis. Kč a nákladů na odpisy o 735,39 tis. Kč. Proti tomu došlo v porovnání s rokem 2008 ke snížení nákladů nákladů na cestovné o 66,03 tis. Kč, nákladů na sociální a zdravotní pojištění o 42,85 tis. Kč, nákladů na ostatní služby o 77,38 tis. Kč, jiných ostatních nákladů o 93,37 tis. Kč

Poměr nákladů k vlastním výnosům za rok 2009 je 39,94 což je snížení proti roku 2008 v soběstačnosti o 13,10 %.

Výnosy včetně dotací – porovnání let 2008 a 2009 (v tis. Kč):

	2008	2009
Hospodářský výsledek	+585,06	+131,41
Výnosy celkem	29.828	31.348,48
z toho:		
Dotace, příspěvky a granty	18.886	19.509,31
z toho: Příspěvek od zřizovatele	17.020	17.480,02
Dotace od MŽP ČR	1.143	1.120
Dotace na provoz stanice pro handicapované živočichy od ČSOP	193	345,98
Ostatní dotace a granty	530	563,31
Tržby za zvířata a zahradnické výrobky	38	236,6
Tržby ze vstupného	8.815	9.724,09
Úroky	472	304,69
Jiné ostatní výnosy	1.617	1.573,79
Tržby z prodeje majetku	0	0

Čerpání nákladů – porovnání let 2008 a 2009 (v tis. Kč):

	2008	2009
Náklady celkem	29.243,30	31.217,07
Spotřeba materiálu	5.311,11	5.591,74
z toho: krmiva a steliva	2.786,46	3.261,35
Spotřeba energie	1.806,41	2.521,52
Opravy a udržování	1.144,16	1.303,56
Cestovné	134,65	68,62
Ostatní služby	2.651,85	2.574,47
z toho: náklady na propagaci	511,18	599,78
Mzdové náklady	7.763,6	8.046,48
z toho: OON	181,57	109,39
Sociální a zdravotní pojištění	2.653,91	2.611,06
Zákonné sociální náklady	253,58	300
Daně a poplatky	11,66	29
Jiné ostatní náklady	271,18	180
Odpisy dlouhodobého majetku	7.233,16	7.968,55
Daň z příjmu	0	0
Ostatní náklady	8,03	12,04

Pohyby zvířat - v evidenčních cenách (v tis. Kč):

	2008	2009
Nákup	65	257,44
Dary - příjem	30	4,6
Odchovy	289	33,4
Výměna - příjem	8	73,9
Jiný příjem	11	403,5
Prodej	-21	-142,2
Dary - výdej	0	0
Vypuštění	0	0
Výměna - výdej	-8	-39,0
Úhyn	-175	-153,18
Únik	-12	-1,4
Vyřazení	0	-3,5
Jiný úbytek + škodná	-17	-38,57
Stav zvířat v tis. Kč na konci roku	3299	3694,14

Sponzorské dary na provoz zoo byly směřovány hlavně na výživu zvířat a to hlavně formou adopce jednotlivých zvířat. V roce 2009 bylo ze sponzorských darů získáno o 121.891,- Kč méně než v roce 2008. Celková částka získaná sponzorskými dary dosáhla částky 259.737,- Kč.

Nejštědřejšími sponzory se v roce 2009 stali z jednotlivců p. Ida Faltýsková, Petr Ciglbauer, Ing. Jan Špika, Gabriela Hyklová, Ing. Miroslav Kalousek, Alena Douchová, Mgr. Daniel Kovář, Ondra a Adélka Hlaváčkoví, Ing. Věra Vorlová, PhDr. Jiří Pospíšil, Bohumil Rebec, Miroslav Kowalczyk, Lukáš Podepřel, Milan Křížek, Petr Brtinský a JUDr. Emílie Cenovská. Tak jako každý rok nesmíme zapomenout na děti základních a mateřských škol, které jsou již tradičním sponzorem našich zvířátek. Dobře víme, jak je v současné době těžké pro školáčky ze svých kapesných našetřit pár korun pro zlepšení zvířátkům v naší zoologické zahradě, proto jim všem patří náš dík. V roce 2009 nejvyššími částkami přispěly děti ze základních škol z Protivína a základní a mateřské školy z Nerudovy ulice v Českých Budějovicích. Dalším štědrým sponzorem byla i Jihočeská krajská rada mládeže KSČM. Z firem byly nejštědřejšími sponzory již tradičně firmy Limar CB s.r.o. a ALBA-FARM s.r.o.

Limit mzdových prostředků a OON v hlavní činnosti, který byl stanoven ve výši 8.000 tis. Kč nebyl dočerpán o 93 tis. Kč. Rozdíl proti údajům v tabulce je zapříčiněn tím, že v letošním roce dotace od ČSOP obsahovala rovněž položku, kterou byl kryt mzdový náklad zaměstnance, který má na starost provoz Centra ochrany fauny Jihočeského kraje v Temelíně Rozovech. Důvodem nedočerpání byla nemocnost zaměstnanců zoo v posledním čtvrtletí roku 2009. Průměrný měsíční plat v roce 2009 činil 19.345,14 Kč. Přepočtený evidenční počet pracovníků v hlavní činnosti byl v roce 2009 celkem 33,56 pracovníka.

Fond reprodukce byl v roce 2008 vytvořen z odpisů ve výši 7.968,55 tis. Kč a z dotací na investice od zřizovatele ve výši 8.000 tis. Kč. Pořízení všech investic bylo zajištěno z těchto dotací. Nedočerpaná částka dotace bude použita na rozestavěné stavby Jihoamerického pavilonu a expozice Malá Afrika, které se začaly v roce 2009 budovat.

Veškeré výdaje z fondu reprodukce se týkaly realizace investičních akcí, které byly v minulém roce připravovány. Jejich dokončení je plánováno v průběhu příštích let. V roce 2009 byla z nich dokončena investiční akce Vyhlídková lávka. Všechny ostatní v současnosti probíhající akce jsou ve stádiu výstavby, případně ve stádiu příprav.

V roce 2009 jsme nabízeli školám všech stupňů již **20 typů vzdělávacích programů**. Jejich plná nabídka je umístěna na internetové stránce zoo, odkud si je mohou školy také elektronicky objednávat. Mateřské školy si mohou vybírat ze 4 programů, 1. stupně základních škol ze 7 a 2. stupně ZŠ spolu se středními školami z 8 speciálně připravených programů. Mateřské školy a 1. až 3. třídy prvního stupně základních škol mají navíc možnost objednat si besedy přímo do třídy, kam jezdí naše lektorky s vyprávěním o zoo a zvířatech v doprovodu několika druhů kontaktních zvířat. Za celý rok se programů zúčastnilo celkem 4971 žáků a studentů. Celkem proběhlo 206 programů, které se z větší části (70%) odehrávaly v učebnách vzdělávacího centra zoo. Zbýlých 30 % programů se konalo ve formě besed přímo ve školách - v roce 2009 proběhlo celkem 66 besed za účasti 1517 dětí. Největší zájem byl o vzdělávací programy Nedráždí hada bosou nohou (44 uskutečněných programů, 1084 studentů), Ohrožená vydra (19 programů, 418 studentů) a Zvířátka na statku (16 programů, 367 dětí). Ve spolupráci s Tyflokabinetem České Budějovice jsme ve dvou termínech, 5. 5. a 22. 9. 2009, připravili vždy několikahodinový **program pro děti se zrakovým postižením**. Velkým zážitkem je pro děti vždy kontakt s našimi zvířaty, proto jsme jim ho podle možností naší zoo rádi umožnili. V září nám Tyflokabinet navíc pomohl uskutečnit neobvyklou akci pro veřejnost, která proběhla pod názvem Zoo Potmě. Více o ní v kapitole Akce pro veřejnost.

Jednou z forem ekologického vzdělávání jsou v naší zoo také **Dětské divadelní dny**, festival divadel pro nejmenší návštěvníky, tvořený zvířecími a ekologickými tématy. Od 18. 5. - 12. 6. 2009 proběhl v Zoo Ohrada již 32. ročník. Tradičně na ně přijíždějí děti mateřských škol a 1. až 2. tříd ZŠ se svými učitelkami. Účastníci Dětských divadelních dnů mohli letos poprvé využít dopravy vlakem za zlevněné jízdné, které pro ně připravil náš partner – České dráhy. Shlédnout některé z 32 pohádkových představení přišlo 2961 dětí.

V letní sezoně jsou pro návštěvníky již tradičně v nabídce Zoo Ohrada **komentovaná krmení** vybraných druhů zvířat. Ke stálým prezentacím, jako jsou krmení vyder říčních, medvědů hnědých, kočkodanů husarských, pelikánů bílých a občasných komentářů u klokanů rudokrkých, letos přibýlo nepravidelné komentované krmení v naší nové malé expozici mravenců znojedů v teráriu ve vzdělávacím centru. Tuto činnost obvykle zajišťují sami chovatelé, kteří nám takto pravidelně vypomáhají i při zajišťování vzdělávacího programu většiny víkendových akcí pro veřejnost v průběhu celého roku. Na druhou stranu naše lektorky se aktivně zapojily do práce s výcvikem dravců, který bývá jednou z nabídek právě při víkendových akcích.

Po celý rok jsme pečovali o obnovu a údržbu **naučného a informačního systému**, který je jednou z forem neformálního vzdělávání našich návštěvníků. Jednou z hlavních činností je aktualizace stávajících a příprava nových jmenovek. V tomto roce jsme připravili také dva nové naučné informační panely na téma „sovy“ a „bahňáci“. Mezi naše tabule jsme nově umístili panel Národního parku Šumava, informující o jedné z činností jeho zoologického programu – možnosti pozorování divokých zvířat návštěvníky parku. S NP a CHKO Šumava spolupracujeme i jinak - pracovníci parku se se svými vzdělávacími programy zúčastnili našich oslav 70. výročí založení zoo a my jsme přispěli 8.6. se svým zábavně vzdělávacím programem k milému Setkání na Rokytě, které naopak přichystala Správa NP a CHKO Šumava u příležitosti Dne dětí.

Ke konci roku jsme zcela dovybavili velkou učebnu vzdělávacího centra nábytkem – prosklenými skříněmi na preparáty, skřínkami ze zásuvek na pomůcky ke vzdělávacím programům a úložnými prostory na velké sedací pytle.

Učebnu mimo jiné využívá i náš **zookroužek**, zájmový útvar pro děti se zájmem o zvířata, přírodu a činnost zoologických zahrad, který jsme zřídili ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Českých Budějovicích již v roce 2008. Pod vedením externí vedoucí, studentky Přírodovědecké fakulty Jihočeské University v Českých Budějovicích Kláry Doubnerové, fungoval kromě letních prázdnin po celý rok, od školního roku 2009/10 dokonce pro zájem dětí i rodičů již dva dny v týdnu. Kromě získávání přírodovědných vědomostí, zejména ze života zvířat, se děti také naučí pečovat o hady v teráriích i domácí zvířata (zejména poníky) a pomáhají i s organizováním akcí ke kampani Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) – v letošním roce si děti připravily stánek s prezentací ke kampani Carnivore na den výročí zoo.

Naše zoo se do ochranné kampaně EAZA zapojila jako již několik let předtím. V tomto roce byla věnovaná ochraně evropských šelem s názvem **„European Carnivore Campaign - Living Together“**. Připravili jsme k ní sérii akcí pod společným českým názvem **„Jak to vidí šelmy“** – vyhlásili jsme několik výtvarných soutěží pro děti i dospělé, realizovali několik výstav v areálu zoo s problematikou soužití velkých šelem v Evropě a možností podpory jejich šíření, pohybově naučné tematické hry na téma kampaně byly v programu téměř každé akce pro veřejnost. Jednou z akcí, kterou jsme v rámci kampaně za záchranu evropských šelem pořádali 21. 6. 2009, bylo setkání ply-

šových medvídků – „**Teddy bear picnic**“. Naše zoo se tak připojila k mezinárodnímu pokusu o překonání světového rekordu v nejvyšším počtu medvídků na jednom místě. I přes nepřízeň počasí přišlo v tento den navštívit naše místní medvědy hnědé Bena a Dicka 135 medvídků plyšových. Medvědí setkání doplnila fantastická výstava plyšových medvídků paní Venclikové ve vzdělávacím centru, nad kterou zaplesala nejen dětská srdíčka. Také **Den zvířat** probíhal v duchu soutěží, při kterých se děti snažily napodobit dovednosti šelem - mrštnost a hravost vydry, orientační schopnosti medvěda, „hygienické“ návyky jezevce nebo tiché našlapování kočky.

Naše oddělení se zapojilo do akce **Malujeme největší ulici**, kterou pořádala společnost Bonaventura. 276 žáků 4. a 5. tříd ze 14 základních škol Jihočeského kraje namalovalo v průběhu dvou hodin barevnými křídami na asfalt obraz o rozměrech 141 x 3,6 metru. Na jednoduší obraz na téma „Příroda a zvířata“ o rozloze 507,6 m² bylo použito 2580 barevných kříd. Rekordu bylo dosaženo v pátek 25. 9. 2009 v Krajské ulici v Českých Budějovicích.

Veřejnost jsme se znovu snažili zapojit do **mapování výskytu obojživelníků ČR**. Pro úspěch, který v předchozím roce sklídila, jsme uspořádali **2. ročník fotosoutěže** na téma obojživelníci pod názvem „**Viděli jste mě?**“. Důležitým cílem bylo získání dat o lokalitě a čase fotografování jedinců jednotlivých druhů, která poslouží při mapování výskytu obojživelníků v České republice, prováděném prostřednictvím internetu (Biolib.cz). Do soutěže se zapojil daleko větší počet účastníků než v předchozím roce. Celkem se fotosoutěže v tomto roce zúčastnilo 106 autorů a ti dohromady zaslali 314 fotografií. Ne všechny sice splňovaly kritéria soutěže - například někteří poslali krásné fotografie ještěrek – ty jsme museli ze soutěže vyřadit, přesto mají pro náš význam – informace o výskytu těchto plazů budou také využity pro mapování jejich výskytu v ČR. Nádherných obrázků bylo ovšem daleko více než vítězných a i ty, které neměly šanci na úspěch, mají neocenitelnou hodnotu. A zajímavé byly také ceny, především díky vstřícnému a štědrému sponzorovi firmě Melodie Jaromír Pokorný České Budějovice. Patronem kategorie obojživelníků roku bylo Muzeum přírody Český ráj, které pro ni také věnovalo cenu.

Dobrým směrem se nadále rozvíjí **spolupráce s Jihočeskou Univerzitou** v Českých Budějovicích. Dlouholetá spolupráce s Pedagogickou fakultou pokračuje zejména při zajišťování výuky biogeografie na katedře geografie včetně cvičení, uskutečňovaných v areálu zoologické zahrady, a semináře v rámci předmětů ekologická výchova a výchova k udržitelnému životu pro katedru biologie. V souvislosti s tímto seminářem se také rozvíjí možnost realizace asistentské praxe v environmentální výchově při našem oddělení vzdělávání a možnosti realizace diplomových prací na témata EVVO, zejména při přípravě vzdělávacích programů, které si studenti mohou s dětmi také přímo vyzkoušet v prostorách zoo a jejího vzdělávacího centra. Úzce spolupracujeme i se Zemědělskou fakultou JU, zejména s katedrou biologických disciplín, které umožňujeme uskutečňovat praktické semináře v prostorech zoo, a jsou realizovány první bakalářské práce, i když spíše na zoologická nebo etologická témata. Stali jsme se také spoluorganizátory 3. mezinárodní konference Otazníky kolem CITES, jejímž pořadatelem byla tato fakulta. Druhý jednací den konference probíhal v prostorách vzdělávacího centra Zoo Ohrada.

V listopadu jsme se zúčastnili setkání s kolegy osvětáři z ostatních českých a slovenských zoologických zahrad v Zoo Liberec, kde také proběhlo jednání komise vzdělávání a marketingu Unie českých a slovenských zoologických zahrad.

VÝSTAVY V ZOO

I když ne všechny, byly výstavy prezentované v Zoo Ohrada v roce 2009 do značné míry ovlivněny probíhající kampaní EAZA European Carnivore Campaign - Living Together, kterou jsme v naší zoo prezentovali pod názvem „Jak to vidí šelmy“. Přesto jsme nezapoměli na exotiku nebo živočichy podstatně menší.

Obrázky z cest - Uzbekistán

V únoru a březnu mohli návštěvníci vzdělávacího centra poznat krásy tajemného Uzbekistánu díky fotografiím, které pořídili naši pracovníci při cestě na konferenci EARAZA v roce 2007.

Návrat vyder do Horních Frank

V souvislosti s kampaní EAZA Carnivore se u nás na část jara představila putovní výstava, informující o projektu Ökologische Bildungische Oberfranken, jehož partnery jsou mimo jiné i AOPK ČR a Nadační fond pro vydru v Třeboni.

Výstava dětských obrázků z výtvarné soutěže

Nejlepší obrázky od dětí ze soutěže ke kampani EAZA si mohli návštěvníci prohlédnout ve vzdělávacím centru v květnu.

Kouzlo hmyzí říše

Ve vzdělávacím centru, kde bylo v tomto roce zpřístupněno velké formikárium, byla u příležitosti jeho uvedení do provozu instalována výstava barevných makrofotografií mravenců a dalšího hmyzu od ing. Veroniky Souralové, která společně s její knihou pro děti „Jeden den v mraveništi“ doprovázela naše formikárium od června až do září.

Galapágy objektivem Jana Andresky

Celý červenec byl věnovaný výstavě fotografií hlubockého rodáka vysokoškolského pedagoga Jana Andresky, který má k Zoo Ohrada velmi osobní vztah. Součástí výstavy byly dvě doprovodné autorovy přednášky.

Soužití s velkými šelmami

Putovní výstava 30 panelů o problematice soužití s velkými šelmami v Evropě, připravená Hnutím Duha ve spolupráci s několika zoologickými zahradami, byla nainstalovaná v areálu naší zoo v době 1. 8. – 31. 8. Výstava byla rozšířenou a do češtiny přeloženou verzí výstavy prezentované na konferenci ve Slovinsku pod názvem „Coexisting with large carnivores: the challenge and the opportunity“. Součástí výstavy byl i prodejní katalog - 36 stránková brožura, obsahující přetisky všech panelů.

Evropské šelmy v ohrožení

Výstava nejlepších obrázků z dětské mezinárodní výtvarné soutěže, pořádané společně Exotariem v Tule (Rusko), Zoo Norimberg (Německo) a naší zoologickou zahradou u příležitosti kampaně Carnivore zakončovala rok 2009.

ODDĚLENÍ MARKETINGU / Martin Švihel

Marketingové oddělení vzniklo v Zoo Ohrada 1. 4. 2009 na základě potřeb zoo. Vzniklo částečně z oddělení ekologické výchovy a propagace, jeho chod zajišťují dva zaměstnanci.

Co je vlastně náplní marketingového oddělení? Marketingové oddělení má v zoo na starost: reklamu a propagační činnost pro zoo, jednání s partnery zoo, přípravu reklam, dopravní značení, články v tisku a podporu reklamy přes ostatní média. Pracuje na přípravě akcí, konaných v zoo různými firmami, společně s oddělením vzdělávání zajišťuje akce pořádané v zoo. Komunikuje s ostatními subjekty v Hluboké nad Vltavou o vzájemné spolupráci, propaguje zoo na veletrzích cestovního ruchu.

ÚČAST NA VELETRZÍCH V ROCE 2009:

- Regiontour 2009 (Brno)
- Madi (Praha)
- Holiday World (Praha)
- Jihočeský Kompas (České Budějovice)

AKCE PRO VEŘEJNOST

V roce 2009 proběhlo v zoologické zahradě Ohrada celkem 16 akcí pro širokou veřejnost, z nichž se některé konaly přímo v areálu zoo, jiné mimo něj. Na tyto akce přišlo celkem 18 859 návštěvníků. Z akcí mimo areál bych jmenoval: Český rodinný festival, který se pořádá v obci Lipno, dětský den před Baumaxem, akce na Šumavě pořádaná NP Šumava, Princeznovský bál v zámeckém parku na Hluboké, malování a vytvoření rekordu s agenturou Bonaventura v Českých Budějovicích. Je těžké uspokojit pořadatele akcí v regionu a hlavně je přesvědčit o tom, že naše zvířátka nejsou cirkusová a nejsou zvyklá na hluk a obrovské množství lidí. Také to, že zoo nemůže na tyto akce vozit zvířata, která by si pořadatel přál. Ale po vzájemné domluvě najdeme vždy nějaké řešení a snažíme se tak zoologickou zahradu přiblížit z jiného pohledu a na místech, kde by ji návštěvníci nečekali. Například nějakou naučnou soutěží.

První akcí letošního roku v areálu zoologické zahrady byl **Masopust v zoo**, který se uskutečnil **14. 2.** v sobotu. Masopustní průvod vběhl do zoo hned v deset hodin ráno a zde bylo rychtáři uděleno povolení od ředitele zoo pokračovat ve veselí v areálu. Celkem se sešlo 8 koledníků, 15 masek, harmonikář a Masopust, který celý průvod vedl a dbal na to, aby se v zoo chovaly masky ukázněně. Na konci masopustního průvodu čekala na návštěvníky pravá domácí zabijačka, kde měli možnost ochutnat mnoho dobrot od opravdového řezníka pana Hartla, který návštěvníkům předváděl, jak se dřív plnily jitnice. Zároveň proběhla soutěž o nejhezčí masku inspirovanou evropskými šelmami. Byla zde také ukázka „Biokrámků“, kde bylo znázorněno na hracím panelu, čím nám jsou domácí zvířata potřebná. Celá akce byla ukončena v 15 hodin. Akce se celkově vydařila i přes malý zájem návštěvníků, kterých přišlo pouhých 193.

Potom následovaly tradiční akce: **Jarní prázdniny v zoo od 16. 2. – 22. 2.**, kde mohli návštěvníci zdokonalit své vědomosti u připravených informačních panelů a kvízů, které byly tento rok zaměřeny na záchranou kampaň evropských šelem.

21. 3. proběhl v zoo **Den adoptivních rodičů**, pro které jsme připravili krátký program, a tím jsme měli možnost jim i poděkovat za jejich vstřícnost.

Den ptactva se uskutečnil **1. 4.** – bylo zahájeno komentované krmení pro sezonu 2009.

11. 4. bylo ve znamení **Velikonoc v zoo.** Je to jedna z nejnavštěvovanějších a nejoblíbenějších akcí. Jako již několik let i tentokrát nás při ní podpořila firma Flosman a.s. Proběhl tradiční křest kůzlátka za účasti pana Flosmana s rodinou a také soutěže o sladké odměny.

1. 5. 2009 oslavila Zoo Ohrada své 70. narozeniny. Tento den byl opravdu velkolepý, probíhalo mnoho akcí současně tak, aby si na své přišli malí i velcí návštěvníci. Bylo tu Pohádkové království, včetně Zdeňka Trošky, který zde měl i autogramiádu, přímé vysílání Českým rozhlasem ČB, včelí hrátky s povídkám o včelách, pořádaných ČSV, spousta soutěží pro děti, slavnostní vyhlášení literární soutěže a nechyběli ani Rybníkáři se svojí vodnickou školou. Po celý den probíhala komentovaná krmení zvířat, ukázky dravců, jízdy na ponících a mnoho dalšího.

Na **Den dětí**, který se konal **30. 5.** a spolupořádala ho agentura Monika, měly všechny děti vstup do zoo zdarma. Tento den byl ve znamení pohádkových bytostí, ale úplně celý propršel. Vypadalo to v zoo, jak ve vodním království. Počasí se v tento den velmi podepsalo i na počtu návštěvníků, kterých přišlo jen 776.

21. 6. Teddy bear piknik, tento den byl ve znamení šelem a návštěvníci si měli přinést do zoo své plyšové medvídky. S těmi jsme pak mávali fotografovi a tím jsme se pokusili o celosvětový rekord. Do této kampaně se zařadily i jiné zoo v celé republice. Při této akci probíhala První plyšová pomoc a komentované krmení našich dvou medvědů Bena a Dicka. Cílem celé akce bylo, abychom si všichni uvědomili problémy šelem v Evropě. Ve vzdělávacím centru byla na tento den uspořádána výstava plyšových medvídků, kterou pro nás připravila paní Drahomíra Venclíková.

29. 8. proběhla akce s názvem **Ahoj prázdniny.** Tuto akci tradičně navštěvují lidé z blízkého okolí a děti zde mají možnost vyhrát v soutěžích spoustu školních potřeb.

19. 9. se konala akce **Zoo potmě**. Nejednalo se o prohlídku, která by se konala v noci, jak název mylně napovídal, ale šlo o neobvyklou akci ve spolupráci s česko-budějovickým Tyfloklubem. Každý z návštěvníků si tento den mohl vyzkoušet, jaké je to žít se zrakovým postižením. V jedné z učeben si mohli zájemci vyzkoušet speciální programy na PC, jinde zase pomocí hmatu rozpoznávat předměty, nechyběla ani slepecká hůl s jejíž pomocí si měli návštěvníci projít krátkou stezku. Opravdu bylo zajímavé zjistit, jak i obyčejná židle v cestě dokáže člověka zmást. Nechyběla ani stolní hra zvaná Showdown. Tato akce byla velmi zajímavá a myslím, kdo si spousty pomůcek vyzkoušel, byl překvapen.

Den zvířat **3. 10.** V tento den si návštěvníci mohli zahrát na skutečné šelmy a zúčastnit se tak Šelmí olympiády. Ta měla celkem pět stanovišť a u každého plnily děti úkol připodobňující chování daného zvířete. Například hra na vydru, kdy děti klouzaly na klouzačce nebo lovily kamínky ve vodě a hrály si s nimi. Kdo se nechtěl převlékat do zvířat, mohl si vyzkoušet lepení lístečků a přírodnin na připravenou plochu, tím pak vznikla celé Lístečková zoo. Návštěvníci mohli shlédnout i ukázky našich dravců, nebo se svézt na ponících.

Putování za Mikulášem **6.12.** Již druhý ročník pochodu od hotelu Záviš z náměstí v Hluboké až do zoo. Účastníci pochodu se začali scházet kolem čtvrté hodiny odpolední, kde je přivítala tlupa čertů, před kterými děti sypaly z rukávu jednu básničku za druhou, aby si je neodnesli již na začátku do pekla. Situaci uklidňovalo pár andělů a strážníci městské policie, za jejichž doprovodu se celý průvod dal do pohybu směrem k zahradě. Všichni prošli pekelnou branou a čerti nasvítili celou cestu svíčkami až k Loveckému zámku Ohrada. Před ním se na okamžik celý průvod zastavil, aby si vyslechl radu tří tančících andělů, kudy vede cesta za Mikulášem a poté prošel večerní zoo, až se konečně dostal k restauraci. Tady na všechny čekalo opravdové peklo, ve kterém se hrála čertovská pohádka a po ní přišel všemi očekávaný Mikuláš, který všem rozdál spoustu sladkostí. Byl zde na návštěvě i pekelný Petr Stupka, který vařil dáblské fazole. Celou akci ukončil závěrečný ohňostroj, který rozzářil oblohu nad Munickým rybníkem. Komu se nechtělo jít zpět na Hlubokou pěšky, mohl využít mikrobus, který byl všem k dispozici. Celou akci pořádala zoo společně s hotelem Záviš za podpory města Hluboká.

Vánoce v zoo 24.12. Poslední akce pořádaná v zoo v roce 2009, která přilákala rekordních 1546 návštěvníků. Štědrý den v zoo byl ve znamení vánoční pohody a nadílky našim zvířatům. Lidé přinesli velké množství zeleniny, ovoce, pečiva, ořechů, ale i medu pro medvědy. Zvířata mají svůj velký vánoční strom, pod který se nadílka shromažďovala. Konala se řada komentovaných krmení a díky teplému prosinci vylezli i naši dva medvědi, kteří dostali spoustu dobrot. Děti také zdobily vánoční strom přinesenými ozdobami, který společně pomocí říkanky rozsvítily. Návštěvníky zahřálo 110 litrů punče a 135 litrů čaje. Hledal se i ptáček Vánočníček a poslouchaly koledy. Celá akce byla ukončena v 15 hodin, kdy se všichni těšili domů na Ježíška.

Celkově si myslím, že akce pořádané pro naše návštěvníky mají svůj půvab a smysl. Je složité hodnotit, zda byla některá úspěšná více, či méně, protože akce v zoo ovlivňuje počasí, jiné souběžně konané akce v okolí a v neposlední řadě i den v týdnu, který jsme pro danou akci vybrali. Proto na rok 2010 připravujeme malou změnu, kdy některé akce budeme pořádát v neděli.

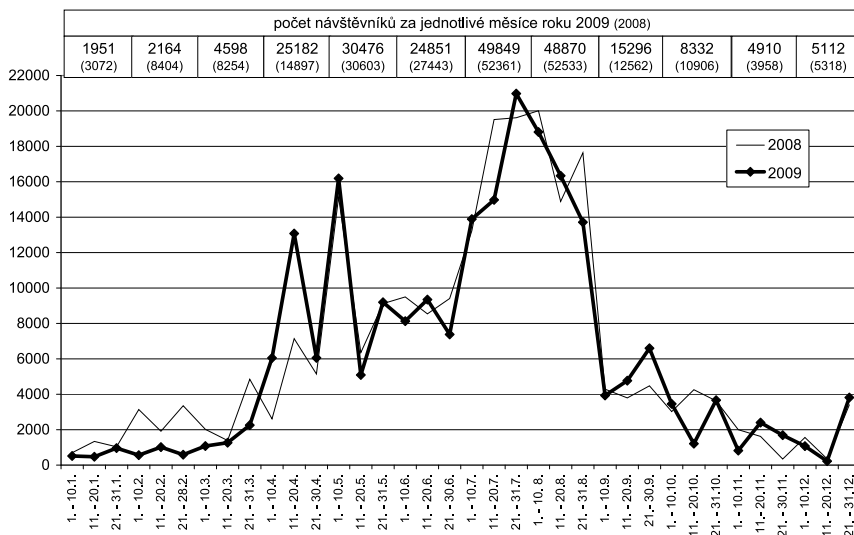
Dovolte mi, abych na závěr poděkoval všem, kteří se na pořádání akcí podílejí a podporují nás. Jak firmám, tak lidem, bez kterých by to opravdu nešlo.

VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI / Ing. Milan Daněk, RNDr. Roman Kössl

V roce 2009 naše zoo přivítala celkem 221.591 návštěvníků, což je o 8.740 návštěvníků méně než v roce 2008. Z tohoto počtu zaplatilo 101.060 návštěvníků plné vstupné, 82.743 návštěvníků snížené vstupné (děti a důchodci) a 37.788 bylo neplatících návštěvníků, kteří jsou zastoupeni především dětmi do 3-ti let věku a tělesně postiženými osobami.

Chladný nástup roku s teplotami kolem nuly a později i deštivý začátek jara, kdy průměrné teploty nepřesahovaly 5°C, s největší pravděpodobností způsobily snížený zájem o návštěvu zoologické zahrady a poměrně velký propad návštěvnosti oproti předchozímu roku. Teprve teplý a slunečný duben a začátek května přivedly do zoo spíše nadprůměrný počet návštěvníků – v dubnu přišlo do Zoo Ohrada o 10 000 návštěvníků více (z celkově nadprůměrným rokem 2007 nelze tento rok vůbec srovnávat), aby deštivá druhá polovina května a červen návštěvnost opět rapidně srazilly. Začátek května bývá ale návštěvnicky vždy velmi dobrý. Prázdninové měsíce se držely na průměrných hodnotách i když mírně pod počty z roku 2008 a to i přes deště, které pravidelně přicházely zejména v červenci. Prudké snížení počtu návštěvníků v posledním týdnu srpna a zejména v prvním týdnu září, korelující s koncem dovolených a začátkem školního roku, je již pravidlem, které s počasím rozhodně nesouvisí. Příjemné oteplení koncem října ještě vylákalo místní obyvatele alespoň o víkendech. Pokles návštěvnosti do konce roku, opakující se každoročně, je ale z grafu patrný stejně, jako lidé, přicházející v období vánočních svátků.

Vývoj návštěvnosti v průběhu roku 2009
(porovnání s rokem 2008)

DARY POSKYTNUTÉ V ROCE 2009 - PODĚKOVÁNÍ / Lucie Šoullová

I když se počet adoptivních rodičů a patronů v porovnání s loňským rokem snížil, přesto jsme na darech pro naše zvířata získali téměř 260.000,- Kč. Za tuto částku děkujeme nejen firmám, veřejnosti a školním kolektivům, ale také těm, jejichž jména nám mnohdy zůstala utajena. Velice si všech darů vážíme a těší nás, že svým zájmem o naši zoo vyjadřujete i svůj kladný přístup k otázkám ochrany přírody.

V roce 2009 poprvé jsme pro štědré adoptivní rodiče a patrony našich zvířat uspořádali speciální odpoledne, které bylo věnováno pouze jim. V sobotu 21.3. měli pozvaní hosté možnost nahlédnout do zázemí zoo, pod pokličku připravovaných projektů, sáhnout si na hada, seznámit se s naším puštíkem Hedvikou nebo zažít přelety dravců přímo nad vlastními hlavami. Stali se také prvními obdivovateli nového formikária v terárii vzdělávacího centra. Celé odpoledne bylo plné her a povídání o zvířatech. Tento den byl naším malým poděkováním. Těšíme se na další spolupráci a milé setkávání.

dárce	částka	účel
Anonymní dárci	19 476,00 Kč	provoz zoo
Alba-Farm s.r.o.	20 000,00 Kč	vydra říční
Brtínský Petr	2 700,00 Kč	medvěd hnědý
Cigelbauerovi Sára a Ester	5 500,00 Kč	puštíkat bradatý
Ctiborová Miroslava	500,00 Kč	zmije obecná
ČSOP - ÚVR, Praha	5 832,00 Kč	ptačí mláďata
Fechtnerová Jana	5 000,00 Kč	kočka divoká
Fošum František	1 500,00 Kč	krajta královská
Gábina a Luděk ze Bělče	6 000,00 Kč	ledňák obrovský
Hlaváček Ondřej	5 000,00 Kč	papoušek červenokřídlý
Hlaváčková Adélka	5 000,00 Kč	kulišek nejmenší
Ingeduld Jiří	1 500,00 Kč	krajta královská
Ing. Kalousek Miroslav	16 000,00 Kč	rodina kalousů ušatých
Ing. Strafelda Petr	1 000,00 Kč	provoz zoo
Ing. Špika Jan	7 000,00 Kč	daněk evropský
Ing. Vorlová Věra	5 000,00 Kč	kulišek nejmenší
JUDr. Čenovská Emílie	8 000,00 Kč	pap. patagonský, moták pochop
Koukolová Eva	2 500,00 Kč	zajíc polní
Kowalczykovi	30 000,00 Kč	medvěd hnědý
Křížkovi Eva a Martin	5 500,00 Kč	puštíkat bradatý
KSČM - Bobři, Krajská rada mládeže	5 000,00 Kč	klokan rukodrký
Kubičková Romana	500,00 Kč	sup mrchožravý

dárce	částka	účel
Limar CB, s.r.o.	6 500,00 Kč	nosál červený
Maternová Martina	500,00 Kč	zmije obecná
Maxová Kateřina	1 000,00 Kč	ježci a jiní nalezenci
MŠ Blatná	700,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Božetice	240,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Český Krumlov, ul. T. G. Masaryka	1 080,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Český Krumlov, Tavírna	760,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Doubravice	400,00 Kč	krajta královská
MŠ Duha Soběslav	6 050,00 Kč	muflon
MŠ Hluboká n./Vlt., Masarykova ul.	1 080,00 Kč	kachnička mandarínská
MŠ Holečkova, Strakonice	885,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Hrdějovice	1 100,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Lipí	400,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Sepekov	675,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Srubec	320,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Staré Hodějovice	675,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Tábor	650,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ Velechvín	1 000,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ a ZŠ Helsinská, Tábor	670,00 Kč	zvířátka v zoo
MŠ a ZŠ Nerudova, ČB	5 000,00 Kč	kočka divoká
Nesvorný Jaroslav	2 000,00 Kč	snovač zahradní
PhDr. Pospíšil Jiří	5 000,00 Kč	výr velký
Podepřel Lukáš	5 500,00 Kč	vlk euroasijský
Praks Vítězslav	7 500,00 Kč	čáp bílý
Rebec Bohumil	5 000,00 Kč	kočka divoká
rodina Faltýskova	6 500,00 Kč	jezevec lesní
Rolník Marián	2 500,00 Kč	výřeček malý
ROSA spol. pro ekologii	1 000,00 Kč	ovce ouessantská
Trypesová Denisa	334,00 Kč	labuť černá
Váňová Gabriela - Bazar Aladin	9 000,00 Kč	vlk euroasijský
Venclíkovi	6 500,00 Kč	nosál červený
ZŠ Grünwaldova, ČB	1 790,00 Kč	zvířátka v zoo

dárce	částka	účel
ZŠ Máj I.	1 000,00 Kč	klokan rukodrký
ZŠ Máj II. - žáci a učitelé	4 400,00 Kč	koza holandská domácí zakrslá
ZŠ Protivín	5 000,00 Kč	pár psounů prériových
ZŠ SNW Kunžak	1 214,00 Kč	medvěd, kočka, klokan
ZŠ Speciální a praktická Písek	700,00 Kč	zvířátka v zoo
ZŠ Zliv	1 606,00 Kč	zvířátka v zoo
žáci VOŠ a SZeŠ Tábor	5 000,00 Kč	kočka divoká
Dary za rok 2009 celkem:	259 737,00 Kč	

Velice děkujeme, také těm, kteří nám během roku ochotně pomáhali při přípravách akcí pro veřejnost nebo při realizacích nových expozic či při dalších aktivitách:

Agentura Monika, České Budějovice
Audio Kropík, Roudné u Českých Budějovic
Autokemping Křivonoska, Hluboká n/Vlt.
Blatácký soubor Ševětín
CB Auto a.s., České Budějovice
Český svaz včelařů, České Budějovice
Danceline studio, v.o.s., České Budějovice
Filip Café, Pavel Filip, České Budějovice
Fop Jih s.r.o.
Galerie Bonaventa, České Budějovice
Galileo reklama s.r.o., České Budějovice
Ing. Jiří Barvíř, Brno
Jihočeská masna s.r.o., České Budějovice
Kelt reklama, Hluboká n/Vlt.
Michaela Korešová, Česňovice
Milan Jaroš, Netolice – stříhání ovcí
Production 1, s.r.o., České Budějovice
Robinson o.s., České Budějovice
Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava
Tenisový klub, Hluboká nad Vltavou
Tyfloklub České Budějovice, o.p.s.
VAK JČ, České Budějovice

A na závěr bychom chtěli poděkovat také všem, kteří po celý rok přinášeli pro naše zvířata různé ovoce, zeleninu, pečivo, med a další lahůdky. Děkujeme také, že jsem tyto dobroty odevzdávali na zoologickém oddělení a nekrmili přímo zvířata ve výbězích. Vaší pomoci si velice vážíme.

NAŠI ZAJÍMAVÍ CHOVANCI / Ivan Kubát

V tomto již tradičním krátkém příspěvku jsme se v minulosti věnovali především zvířatům naší fauny, které se do zoo dostaly prostřednictvím námi provozovaného Centra ochrany fauny Jihočeského kraje. V tomto roce uděláme výjimku. Díky velmi dobrým vztahům a vzájemné spolupráci se Zoo Talin jsme získali velmi vzácné labutě malé (*Cygnus columbianus bewickii*). V současné době jsou v českých a slovenských zoologických zahradách k vidění pouze dva páry těchto ptáků a to právě v naší zoo.

Vyskytuje se ve dvou poddruzích na jezerech tundrové zóny holoarktické oblasti. Námi dovezený poddruh je ze severu Euroasie. Na zimu přilétá v malých hejnech na pobřeží severovýchodní Evropy, někdy i na vnitrozemské řeky této oblasti. Jen velice vzácně ji můžeme jako zimního hosta vidět i u nás. Zobák má bez viditelného černého hrbolu. Je podobná labuti zpěvné (*Cygnus cygnus*). Ve srovnání s ní je výrazně menší, má silnější a kratší krk a žluté pole na zobáku není kýlovitě protaženo dopředu. Hnízdí v květnu až v červnu, kdy do hnízd, které si staví v bažinatých oblastech většinou s různých stébel a mechu, snesou tři až pět nažloutlých vajec. Z těch se pak po třiceti dnech líhnou mláďata, která jsou schopná po šesti týdnech vzlétnout. Na zimoviště odlétají v říjnu až v prosinci a během března a dubna se vrací.

Naše nové labutě se po příchodu rychle aklimatizovali. Přišli na zimu a letošní mrazy jim vyhovovaly. Zatím je máme pohromadě, jsou to ještě mladí ptáci a nechovají se agresivně. V budoucnu budou oba páry odděleny, jeden zůstane u nás a druhý se přestěhuje do zoologické zahrady v Brně. Doufáme, že se jim bude dobře dařit a že se dočkáme mláďat.

INTERESTING ANIMAL RESIDENTS

The author of the paper reports that our zoo has acquired a new and very rare species, which is not held by any other zoo in the Czech Republic - the Bewick's swan (*Cygnus columbianus bewickii*), briefly mentioning its description, occurrence and biology.

НАШИ ИНТЕРЕСНЫЕ ОБИТАТЕЛИ.

В статье автор пишет о том, что наш зоопарк получил новый, очень редкий вид лебедя - малый лебедь (*Cygnus columbianus bewickii*), которого нет в никаком другом зоопарке Чешской республики. В статье содержится его короткое описание, распространение и биология.

Sojkovce lesní (*Garrulax ocellatus*) chová Zoo Ohrada od roku 2000, kdy byl získán samec původem z importu, který byl s největší pravděpodobností odchycen ve volné přírodě. Než se dostal do naší zoo, prošel voliérami několika soukromých chovatelů. V roce 2001 byl pak sestaven pár, jelikož ze Zoo Bojnice byla přivezena samice. Tento pár byl umístěn spolu s několika dalšími druhy ptáků v expoziční voliére o rozměrech 3 x 6 m a výšce 2 m v oddělení bažantnice osázené různými jehličnatými i listnatými stromy a keři. Hned v roce 2002 dvakrát neúspěšně zahnízdili. K hnízdění vždy použili hnízdo, jehož hrubou stavbu jim připravil chovatel a toto potom během několika dnů dokončili. Jako stavební materiál jim byly předloženy různé druhy hrubších trav. V obou případech ještě v době inkubace vajec hnízdo rozebrali. V pozdním létě při třetím hnízdění pronikli do voliéry potkani, kteří samici sedící na vejcích usmrtili, byla zničena i vejce. V roce 2005 byla opět ze Zoo Bojnice získána další samice a nově sestavený pár byl ponechán ve stejné voliére společně s bažanty královskými. Tento nově sestavený pár však zde již nezahnízdil.

V sousedních voliérách byli umístěny páry jiných druhů sojkovců. Vzájemně ptáci neprojevovali vůči sobě žádnou agresivitu, přes pletivo se nenapadali a chovali se k sobě lhostejně. Oba námi chovaní sojkovci lesní byli od sebe k nerozeznání a to jak vizuálně, tak i chováním. Pohlaví se nedalo ani odhadnout např. podle velikosti a tvaru hlavy, velikosti těla, ani podle tvaru bříška a špuntu, zbarvení a tvar opeření bylo shodné, rovněž tak zbarvení očí, zobáku apod.

V květnu 2007 byla dokončena a uvedena do provozu nová průchozí voliéra o rozměrech 13,5 x 28,5 x 8 m s názvem Český les, která je osázena jak jehličnatými, tak i listnatými stromy a keři, je zde i tuň oválného tvaru 2 x 5 m s umělým potokem a malým vodopádem. Jedná se hlavně o expoziční voliéru, po celé její délce vede pěšina, po které procházejí návštěvníci. V této voliére jsou chováni ptáci a to se zaměřením na takové druhy, se kterými se v takovém typu lesa ve volné přírodě můžeme setkat. Tedy různé druhy pěnkavovitých, ale i hmyzožravých druhů, rovněž některé druhy drozdů, kosí, brhlíci, ale i divoké hrdličky a holubi hřivnáči. Celkem v počtu cca 50 ks.

Tuto sestavu druhů ptáků uvádím záměrně, neboť do tohoto ptačího společenství byl na jaře 2008 vpuštěn i pár sojkovců lesních, kteří se sice do lesa našeho typu vůbec nehodí, ale podlehlí jsme lákavé představě, že by se v takové voliére mohl odchov konečně podařit. Ve voliére takovýcho rozměrů ptáci totiž nepocítují, že by byli prostorově omezení a pokud nejsou rušení neukázněnými návštěvníky, kteří voliérou procházejí, chovají se zcela klidně a přirozeně. Návštěvníci byli samozřejmě upozorněni, že sojkovci lesní nejsou součástí naší přírody, ale ve snaze poskytnout jim co možná nejlepší podmínky k hnízdění, byli tito ptáci výjimečně a na přechodnou dobu umístěni do této voliéry.

Krmení byli společně se všemi ostatními ptáky. Tedy klasickou komerčně vyráběnou míchanicí pro hmyzožravé ptáky, kousky ovoce – hlavně na polovinu rozkrájenými jablky a hruškami, přidávány byly i larvy zavíječe voskového, mouční červi a zofobasi. Na misky s touto živou potravou se ptáci vždy přímo vrhli a nelze tedy ani přibližně určit, jaké množství za den spotřebovali konkrétně sojkovci.

Protože jsme si nebyli jisti, že skutečně chováme pár těchto sojkovců, byla provedena endoskopie, která potvrdila, že máme obojí pohlaví. Z důvodu endoskopického vyšetření byli z voliéry odchyceni koncem května. Profouknutím bříška byl najedn-

Mládě sojkovce *Garrulax ocellatus* po vylétnutí z hnízda

zřetelný rozdíl. Jeden z ptáků měl břicho mírně propadlé a měl znatelný špunt, druhý pták měl břicho mírně nateklé a bylo téměř jisté, že je to samička, která se připravuje na hnízdění, endoskopie byla tedy už jenom jakási pojistka.

Během dalších 14 dní postavili sojkovci hnízdo na čtyřmetrovém smrčku ve výšce cca 2 m, bohužel ale na dost nešťastném místě, neboť bylo z pěšiny pro návštěvníky dobře vidět. To se mu stalo osudným, neboť asi po týdnu sezení bylo hnízdo nalezeno na zemi poblíž stromku a byly také nalezeny zbytky skořápek ze dvou vajíček. Hnízdo bylo postaveno z poměrně hrubých trav různých druhů, tenkých větviček jehličnatých stromů, hnízdní kotlinka byla vystlána jemnými trávami a malým procentem psích chlupů hnědé barvy (kolie). Bylo umístěno u kmene mezi dvě větve a k těmto bylo přichyceno podobným způsobem, jakým staví hnízdo naše žluva hajná. Toto uchycení u sojkovců nebylo však zdaleka tak důkladné. Skořápky měly krásnou tyrkysovou barvu. Toho roku již sojkovci nezahníždili. Byli sice několikrát viděni, jak nosí v zobáku různý stavební materiál, ale hnízdo již nepostavili. Koncem léta bez problémů přepelichali a i zimní měsíce přečkali v této voliére v pořádku.

Na jaře roku 2009, koncem měsíce května, začali ve stejné části voliéry, ale na jiném, zhruba stejně vysokém smrčku, stavět hnízdo ve výšce asi 2 m. Když bylo po dvou dnech hnízdo téměř hotové, začali jej rozebírat a materiál použili ke stavbě jiného hnízda, které bylo o 0,5 m výše na stejném stromě. V této době nebyl pozorován žádný tok, např. zpěv samce nebo dvoření se samici. Hnízdo bylo postaveno stejným způsobem jako v loňském roce, zdálo se však důkladnější. Žádná kontrola, např. zda jsou v hnízdě již vejce apod., prováděna nebyla, neboť hnízdo bylo ve výši asi 2,5 m a také proto, že ptáci zasedli a seděli velice pevně, ani pohyb chovatele v bezprostřední blízkosti stromu je z hnízda nevyplašil a nebyla pozorována ani nějaká nervozita apod. Nebylo tedy možné do hnízda nehlédnout. Od této chvíle po dobu třech týdnů nebyli nikdy zastiženi oba ptáci najednou mimo hnízdo, přestože byla voliéra kontrolována několikrát denně. Po šestnácti dnech od zjištění pevného zasednutí na hnízdo byl po předložení nového krmení pozorován jeden ze sojkovců, jak vybírá z misky malé

mouchné červy a asi tak s pěti kusy odlétá k hnízdu. Po jeho přiletu mu druhý pták, který seděl na hnízdě, uvolnil místo a odlétl. Nyní bylo vidět, že pták, který k hnízdu přilétl, noří hlavu do hnízda a opatrně krmí mláďata. Po nakrmení na mláďata zasedl. Ve voliéře poblíže krmné police byla také nalezena tyrkysová skořápka z vylíhnutého vajíčka. Přesnou dobu vysezování vajec se zjistit nepodařilo, protože kontrola hnízda raději prováděna nebyla. Zda tedy zasedli hned na první nebo na poslední vajíčko, nevíme.

Po dalších sedmi dnech již bylo při pohledu na hnízdo z boku vidět, že v něm jsou dvě mláďata. Do stáří 18-ti dnů byla oběma rodiči vzorně krmena a stále i zahřívána. Devatenáctý den bylo při ranní kontrole voliéry zjištěno, že obě mláďata sedí vedle sebe na větvičce asi půl metru pod hnízdem. Voliéra byla pro veřejnost uzavřena, opět z odpovídajícím zdůvodněním, neboť obě mláďata byla velmi nápadná. V poledne bylo kontrolou zjištěno, že na smrkku sedí již jenom jedno mládě a oba starší ptáci se pohybují v jeho blízkosti. Druhé mládě nikde vidět nebylo a už se nikdy neobjevilo. Ani starší ptáci nijak nesignalizovali, kde by ve voliéře mohlo být. Věnovali se pouze jednomu mláděti, které bylo běžně k vidění, nijak se neschovávalo, nebálo se. Bylo možné jej i zblízka fotografovat, aniž by to nějak rozrušovalo jeho rodiče, kteří se vždy drželi velice blízko něho, tak do vzdálenosti 1 m. Toto budilo dojem, jakoby na něho neustále dohlíželi, vyjma toho, kdy jeden z rodičů letěl pro potravu. Asi týden po vylétnutí již od něho létali pro potravu současně i oba dva. Mláďata při vylétnutí z hnízda připomínala mladé kosy - silné nohy, výrazná hlava a zobák, téměř žádný ocas, nevzletná, po větvích hlavně šplhala. Druhé mládě se ztratilo asi 10 dní po vylétnutí, kdy ještě velice špatně létalo a zcela určitě ještě nedokázalo samo přijímat potravu. Po silném nočním dešti se ani toto mládě již neobjevilo, starší ptáci se chovali klidně, potravu nikam nenosili, mládě nehledali, ani chováním nedali najevo, kde by mohlo být. Za pět dní po ztrátě druhého mláděte, na konci měsíce června, postavil pár další hnízdo, tentokrát na listnatém stromě ve vidlici ve výšce 3 m, opět na dost nešťastném místě, neboť stromek je těsně u pěšiny. Ptáci odolali tlaku návštěvníků procházejících těsně pod nimi a statečně zahřívali další snůšku. Dne 17.4. bylo pracovníkem zoo pozorováno krmení, ale již za 2 dny bylo hnízdo zcela rozebráno. V říjnu bylo zjištěno, že ve voliéře létá pouze jeden ze sojkovců, ale druhý nalezen přes veškerou snahu ve voliéře nebyl.

THE SPOTTED LAUGHING THRUSH (*GARRULAX OCELLATUS*) IN THE BOHEMIAN FOREST EXHIBIT

The author goes throughout the history of the management of the spotted laughing thrush (*Garrulax ocellatus*) at Ohrada Zoo, describing keeping and breeding experience and comparing the management of this bird species using traditional housing in cages to the conditions the laughing thrushes got available after release into the large aviary - a mixed exhibit imitating habitats found in Central Europe.

ЛЕСНАЯ КУСТАРНИЦА (*GARRULAX OCELLATUS*) В «ЧЕШСКОМ ЛЕСУ».

Автор в своей статье описывает историю разведения лесной кустарницы (*Garrulax ocellatus*) в зоопарке «Ограда». Также он описывает наш опыт с ними, сравнивает разведение этих птиц при традиционном содержании их в клетках и при их выпуске в большой общий вольер, имитирующий для посетителей часть среднеевропейской природы.

VOLIÉRA ČESKÝ LES OČIMA CHOVATELE / Karel Klor

V článku o chovu sojkovce lesního (*Garrulax ocellatus*) zmiňuji nově postavenou průchozí voliériu pojmenovanou Český les. Když jsme uváděli do provozu voliériu takovýchto rozměrů (13,5 x 28,5 x 8 m) byl jsem přesvědčen já i další kolegové, že ptákům, kteří ji budou obývat, poskytujeme jenom to nejlepší, ale není to tak docela pravda. Teprve její praktický provoz odhalil různá úskalí, o kterých bych se rád zmínil v dalším článku. Takováto velká voliéra má bezesporu jednu nezanedbatelnou výhodu, a to takovou, že zde chovaní ptáci vůbec nepocítují zajetí. Lze zde chovat od jednotlivých druhů i několik párů, aniž by docházelo k prostorové konkurenci, a odchovaná mláďata jsou silní, otužilí a celkově životaschopní ptáci. Další výhoda, tentokrát však pro návštěvníky, je ta, že mohou ptáky pozorovat tzv. v přímém kontaktu. Nelze však voliérou pouze projít, a potom konstatovat, že „nahoře něco lítalo“, ale je třeba chvíli tiše postát, pozorně se dívat a poslouchat. Všude klid, vznášející se ranní mlha, zuření potůčku, rosa, přirozený pohyb ptáků ve vaší blízkosti a jejich zpěv, to je ta pravá atmosféra, kterou voliéra jako celek dokáže vytvořit.

Velká voliéra má však i svá chovatelská úskalí. Některá by člověk ani nepředpokládal, a proto bych na ně rád upozornil. V první řadě, nad ptáky, které do voliéry pustíte, ztrácíte kontrolu. Např. nemocný pták posedává někde ve větvích, je vidět, že je načepýřený a že mu něco je, ale ke krmení, kde je současně i odchytové zařízení, už nejde a jiná možnost odchyту není. Dát léky do vody do misky také není možné, protože z ní pijí zdraví ptáci, kdežto nemocný pták se napít nemusí (může se totiž napít vody z potůčku). Jak takový problém končí, není těžké si domyslet. Další problém je uhlídat evidenci a početní stavy. Identifikaci jednotlivých kusů se snažím řešit kroužkováním barevnými kroužky na pravou nebo levou nohu. Ale i tak postřehnout, že např. u drobných pěnkavovitých ptáků některý chybí, je téměř nemožné. Nelze denně prosedět u krmítek s propiskou a blokem takovou dobu, dokud nevidím všechny ptáky, kterých je tak kolem 50-ti kusů a ty si neodškrtám. Nelze ani ve větším počtu chovatelů ptáky vyplašit z porostu a druhově je určit a spočítat, když létají pod stropem voliéry. Jestliže tedy dojde k úhynu, je velká pravděpodobnost, že tato skutečnost nebude zjištěna hned. Také se ale stane, že se najednou na krmítku objeví mláďata, aniž by předtím bylo nalezeno hnízdo. Kvůli hustému porostu toto není možné a hledání hnízd by zcela určitě nadělalo více škody, než užítku. Dalším problémem jsou myši, myšice, ale i lasice, které se do voliéry dostanou a vyberou si zde svou daň. I myšice dokáží zlikvidovat malá mláďata drobných ptáků hnízdících na zemi, např. strnadů. Ale i pernatá škodná je problém. V letních měsících ptáci nocují v krytu listoví a i během dne vyhledávají kryt korun stromů. V zimních měsících však listnaté stromy opadají, neposkytují již kryt a ptáci volí variantu nocovat co nejvýše. Na noc zalétají pod strop voliéry, kde nocují těsně pod pletivem na kovové konstrukci. Může dojít k omrzlinám nohou, ale daleko větším problémem jsou noční útoky sov na takto nocující ptáky, kdy sova sice ptáka přes pletivo usmrtí, ale pletivem ho neprotáhne, takže se nezasytí, přeletuje dál a zkouší to znovu v jiné části voliéry. Pro chovatele to pak není nic příjemného procházet ráno voliérou a nacházet takto napadené ptáky. I denní dravci, zejména krahujci obecní, dokáží svými úpornými útoky na pletivo voliéry ptáky tak vystresovat, že ti se potom při únikovém prudkém letu zabijí o pletivo na boku voliéry. Další daň si vybírá nepříznivé počasí. Zima a mráz ptákům nevádí, žádným závažným problémem nejsou ani letní silná vedra, neboť ve voliéře lze spustit umělý déšť a v případě nouze navyšší lze tímto způsobem voliériu ochladit a osvěžit. Nejvyšší škody napáchají vytrvalé nebo

přívalové deště, a pokud se přidá ještě ochlazení a vítr, vyhlídky na přežití mláďat jsou pramalé. Voliéra ještě není dostatečně zarostlá, aby ptákům poskytla tak kvalitní kryt před nepřízní počasí, jako poskytuje volná příroda. U nezkušených a špatně létajících mláďat hrozí utopení v jezírku. Dalším nemalým problémem jsou neukáznění návštěvníci, zejména pak školní mládež, která voliérou většinou prochází ve větších skupinách. Upozornění na vchodových dveřích „projděte tiše lesem“ se zcela míjí účinkem a hra na honěnou po pěšinách ve voliére je ještě tím nejmenším zlem. Škody také mohou napáchat dospělí, tzv. ptáčníci, kteří opravdu bez zlého úmyslu, pouze ze zvědavosti opustí pěšinu a jdou se zblízka podívat na nějaké hnízdo na stromě, ale mohou přitom zničit hnízdo na zemi, o kterém neví.

Ještě o jedné nevýhodě takto fungujících voliér bych se zmínil a to je krmení. Jak jsem již nastínil, jsou zde chováni ptáci živící se jak různými semeny, tak i ptáci živící se hmyzem, ovocem apod. Ptáci ve voliére jsou krmeni směsí různých zrnin, směsí pro hmyzožravé ptáky s přidávkem různého ovoce, různých bobulí apod. V době, kdy jsou zde odchovávána mláďata jsou přidávány mouční červi, zavíječi voskoví, zofobasi a příležitostně i jiný hmyz. A nyní nastává ten problém. Jsou zde ptáci, kteří hnízdí, a pro svá mláďata tuto živou potravu potřebují, ale ptáci, kteří nehnízdí a tudíž ji nepotřebují, se na ni přiživují. Společně se dvěma mladými sojkovci lesními a jejich rodiči museli být ve stejné kvalitě krmení dva kosi, dva drozdi kvičaly, jeden drozd zpěvný, pár špačků obecných s odchovem, tedy celkem 7 kusů a drobnější ptáci si také zobnou.

V každém případě je voliéra těchto rozměrů a tohoto typu pro naši zoo přínosem, je kladně hodnocena i veřejností, neboť je mezi českými zoologickými zahradami ojedinelá.

THE BOHEMIAN FOREST AVIARY THROUGH BREEDER'S EYES

The author describes the zoo's experience in management of different species of birds in Bohemian Forest - a large walk-through aviary designed to display the ranging birds in a naturalistic environment, while comparing the pros and cons of such exhibits from breeding aspects. The article builds on the previous paper about the history of management of the spotted laughing thrush at Ohrada Zoo.

ВОЛЬЕР «ЧЕШСКИЙ ЛЕС» ГЛАЗАМИ ПТИЦЕВОДА.

Автор описывает наш опыт в разведении различных видов птиц в большом проходном вольере «Чешский лес», в котором мы стараемся показать нашим посетителям птиц в естественной природной среде. Он сравнивает выгоды и невыгоды такой экспозиции с птицеводческой позиции. Статья является продолжением предыдущей статьи о истории разведения лесной кустарницы в зоопарке «Ограда».

MRAVENCÍ V ZOO (první zkušenosti s chovem a prezentací mravenců v Zoo Ohrada) / Roman Kössl

Mravenci nebývají součástí kolekcí zvířat zoologických zahrad příliš často. V cizině můžeme občas vidět především působivé expozice s jihoamerickými mravenci *Atta*, jen vzácně jiných druhů. Nápad vystavovat mravence v Zoo Ohrada v Hluboké nad Vltavou se zrodil v momentě, kdy přímo v jejím areálu podél cesty u jednoho z pařezů ve staré dubové aleji začali tvořit svou kupu lesní mravenci *Formica rufa*. Oplotili jsme ji nízkým zábradlím, abychom ji ochránili před zničením technikou firem, pracujících v blízkosti na nových stavbách, označili jmenovkou a samozřejmě marketingově využili s tím, že mravenci sami přiložili ruce k dílu a pomáhají nám budovat nové expozice. K tomu jsme ale chtěli ukázat život uvnitř kolonie pomocí formikária. Zoo Ohrada se specializuje na chov zvířat Palearktu, především Evropy, mělo se tedy jednat, jak jinak, nejlépe o druh evropský. Zatímco jsme sháněli kontakty a informace, získávali jsme zkušenosti držením malé kolonie mravenců rodu *Lasius*. Ta ale svou velikostí nevyhovovala potřebám ani možnostem ukázat návštěvníkům život v mraveništi.

Mnoho rad pro chov i kolonii mravenců nám věnoval MUDr. Pavel Amcha. Mravenci zrojnedei *Messor barabarus* se ukázali jako velmi vhodný druh pro naši prezentaci. Centrum jejich výskytu v přírodě se nachází ve Španělsku, ale najdeme je i jinde ve Středomoří, včetně severní Afriky. Jsou to klidní velcí černí mravenci, pohybující se poměrně pomalu. Zejména jejich major kasta je impozantní svými velkými tmavě červenými hlavami. Svou atraktivností se hravě vyrovnají exotickým Attám. Navíc příbuzný druh *Messor structor* najdeme i u nás na jižní Moravě, takže ho můžeme použít i pro prezentaci našich vzácných a ohrožených druhů.

Vybudovali jsme pro ně poměrně velké, ale jednoduché formikárium. Skleněná nádrž o rozměrech 120 x 45 x 50 cm slouží jako podzemní hnízdo i aréna. Vlastní mraveniště bylo vybudováno ze dvou pěnosiilikátových tvárníc Ytong, do nichž byl z jedné strany ruční frézou vyvrtán labyrint komůrek a chodbiček s několika výlezy na povrch. Ten jsme přelepili tenkou tabulí skla. Po vložení hnízda k jedné ze stěn nádrže bylo nad ním z plastové desky vytvořeno falešné dno pro vytvoření povrchu arény. Terén byl vymodelován z polystyrenu a sádry přesypané pískem a kamínky. Pro vytvoření dojmu xerothermní mikrokrajiny byly do povrchu zapuštěny malé květináčky se živými sukulentními rostlinami a do sádry byly zality trsy suchých trav. Pohledová strana hnízda byla zatemněna červenou transparentní folií, aby mravenci nebyli při pozorování uvnitř mraveniště rušeni. Formikárium je shora uzavřeno těsně přiléhající skleněnou deskou se dvěma kruhovými manipulačními otvory o průměru 30 cm. Protože návštěvníci zoo mají k formikáriu přístup ze všech stran, bylo nejtěžším oříškem řešení jeho zabezpečení před nenechavci, kterých se vždy najde dost (bytelné uzavření manipulačních otvorů, které zajistí dostatečné větrání arény a přitom snadný vstup pro každodenní obsluhu formikária). Vzhledem k tomu, že kolonii jsme dostali od pana Dr. Amchy zazimovanou, měli jsme na řešení relativně dost času.

Přestěhování mravenců, včetně královny a nepočetného plodu, ze zimoviště do formikária proběhlo na jaře prakticky bez komplikací. Překvapila nás poměrně velká úmrtnost mravenců při zimování – mravenci vynášeli mrtvá tělíčka na povrch substrátu i v plastovém kbelíku, ve kterém zimu přečkávali, a to pravděpodobně i při teplotách kolem 5°C. Masivní úhyn pokračoval i v prvních týdnech ve formikáriu, což jsme sledovali s napětím a obavami. Vzhledem k jejich zmenšenému počtu obsadi-

li mravenci jen malou část hnízda a používali jen jeden vchod. Královnu jsem dokonce po několika dnech přistihl na povrchu i když v momentě, kdy se kvapem vracela do hnízda, jakoby prověřila, že jiné místo k uhníždění není vhodné. Postupně se ale začala v hnízdě objevovat vajíčka a larvy a královnu jsme občas zahlédli v nejspodnějších patrech hnízda obklopenou dělnicemi. V poslední době, kdy je formikárium plné mravenců, už nelze královu v hemžení rozpoznat.

Péče o mravence spočívá zejména v kmení, doplňování vody v napaječce, vlhčení hnízda, obnovování olejového nátěru kolem manipulačních otvorů, aby mravenci při jejich otevření nelezli ven, a zejména - v odstraňování odpadků. Zrnjedy krmíme drobnými semeny, především prosem a travním semenem. Zpočátku jsme jim je servirovali pouze na misku, ale po pozorování mravenců v přírodě, kde sklízí semena přímo z rostlin, často ozdobíme formikárium klasem prosa nebo, především v pozdním létě, klasy různých travin, které mravenci do několika hodin úplně očešou. Pro doplnění jim v menším množství předkládáme také usmrcený hmyz – larvy much, ale i dospělé mouchy nebo drobné cvrčky. Je zajímavé pozorovat mravence, jak odnášejí potravu od zdroje a přitom si dělají po cestě mezisklady, odkud je do hnízda odnášejí zase jiné dělnice. Také ve vynášení odpadků jsou mravenci velmi intenzivní. Ukládají zbytky potravy na hromádky v blízkosti hnízda – zejména slupky semínek a nespotřebovaný krmný hmyz, ale také mrtvé mravence, které je nutné často odstraňovat. Mrtvé mravence a zbytky nespotřebovaného hmyzu uklízíme pravidelně v průběhu týdne, zbytky semen zhruba 1x za čtrnáct dní. Velmi efektivně k tomu používáme obyčejný vysavač i za cenu ztráty několika jedinců, kteří se připlou do cesty. V přírodě se tyto skládky nachází přibližně půl až jeden metr od nejbližšího vchodu do mraveniště a přitom jsem na nich ani v jejich okolí nepozoroval mrtvá tělíčka mravenců.

Brzy po zabydlení formikária začali mravenci prověřovat jeho kvalitu a ukázali na mnoho chyb, kterých jsme se dopustili. Především se začali objevovat v prostoru pod arénou, kam neměli mít přístup. Zpočátku jen malé dělnice, později ale i velké. Protože plastová deska, na které je terén vymodelovaný, je po celém obvodu přilepena silikonovým lepidlem, domnívali jsme se, že jako cestu využívají kanálky pro zavlažování hnízda, které byly jen nedostatečně překryty kamínky. Ale mravenci se v „zakázaném pásmu“ objevovali i po ucpání kanálků zátkami z větviček. Nová cesta byla objevena přes květináčky se sukulentními rostlinami. I když jejich okolí bylo před mravenci ochráněno jemným pouštním pískem, který nejsou schopni přenášet, využívají zvlhčení písku po zalití rostlinek, kdy se jim ho daří po slepení zrníček úspěšně odhrnout. Dalším problémem byly trsy suchých trav, které se mravencům zalíbily prakticky hned v prvních hodinách pobytu. Ve zbytcích kořenů rychle objevili vhodný prostor, kde lze pracovat, a vytvořili si zde malé úkryty, kam i později ukrývali larvy, které vynášejí občas z hnízda. Navíc se zde dostali k okrajím sádry, kterou dokážou svými kusadly rozrušovat a prostory zvětšovat. Vydobyté kousky sádry se pak objevují na skládkách. Podle množství „uskládněného“ sádrového odpadu a několika nově proražených vchodů z povrchu předpokládám, že pod tenkou vrstvičkou sádry, omezenou plastovým podkladem, dnes existuje rozsáhlejší systém chodeb. V současné době se na skládkách již objevují kousky polystyrenu, svědčící o skutečnosti, že hornická činnost zrnjedy dorazila k polystyrenovému a sádrou překrytým kopečkům. Jejich horlivost v kopání jen dosvědčuje jejich význam pro suché oblasti, kde nahrazují činnost žížal. Na druhou stranu kolonie se již natolik namnožila, že si bytový problém vyřešila sama, aniž by se to nějak projevilo na množství mravenců pozorovaných

Formikárium se zrna jedy *Messor barbarus* – celkový pohled, mravenci na napaječce, sklizeň semen návštěvníky zoo. Trsy trav se mravencům zalíbili také jako místa pro ukládání odpadu, zejména toho živočišného původu. Tak byla tráva v krátké době zastavěna až po vrch (podobně, jak to známe z malých kup našich travních mravenců). Suchá stébla a listy trav používali také ke svým stavebním činnostem, vytrhávali je a kousky neustále přenášeli, zabudovávali do staveb v okolí vchodů nebo je nechali ležet na skládce, takže po pár týdnech z krásné ozdoby zůstala jen torza. Uměle vybudované vchody, které jsme jim nabídli jako vstup do hnízda, byly pro mravence pravděpodobně moc velké. Ten první využívaný postupně zanosili malými kamínky a trávou, aby ho zmenšili. Druhý vchod, který jsem záměrně zmenšil několika kamínky, zavřeli zcela. Vchody ale v průběhu léta postupně zvětšovali a zase zmenšovali, domnívám se, že podle teploty vzduchu ve formikáriu a vlhkosti v hníždě. V současné době, kdy je kolonie silná, využívají již všechny vchody, které jsou všechny otevřené.

Formikárium se v zoo stalo, vedle tradičních velkých zvířat, zajímavou a překvapivou atrakcí, kterou si většina návštěvníků, podle jejich reakcí, v zoo původně nedovedla ani představit. Zejména krmení mravenců se v prázdninových měsících na žádost mnohých návštěvníků neobešlo bez komentáře jejich ošetřovatele. Formikárium je ale především pozvánkou do zajímavé říše hmyzu, která nebývá tak často v našich zoologických zahradách prezentována. U příležitosti jeho uvedení do provozu byla ve vzdělávacím centru Zoo Ohrada, kde je umístěno, instalována také výstava barevných makrofotografií mravenců a dalšího hmyzu Kouzlo hmyzí říše od Ing. Veroniky Souralové, která, společně s autorčinou pohádkovou knížkou pro děti Jeden den v mraveništi, doprovázela naše formikárium celé léto.

ANTS AT THE ZOO (KEEPING AND DISPLAYING ANTS AT OHRADA ZOO - THE FIRST LESSONS LEARNED)

In 2009, a formicarium was put into operation for the first time, with the Mediterranean harvester ants (*Messor barbarus*) being the species on display. During the year, many interesting insights were obtained for future management of this ant. On the other hand, many issues associated with construction activities of the colony and active rebuilding the defined living space arrived. The visitor interest was high.

МУРАВЬИ В ЗООПАРКЕ (ПЕРВЫЙ ОПЫТ С РАЗВЕДЕНИЕМ И ПРЕЗЕНТАЦИЕЙ МУРАВЬЁВ В ЗООПАРКЕ «ОГРАДА»).

В 2009 году в зоопарке «Ограда» был впервые открыт формикарий. Муравьём, содержащимся в зоопарке, является средиземный вид *Messor barbarus*. В течении года было сделано много интересных наблюдений для дальнейшего их разведения и проявилось также много проблем со строительной активностью колонии и активным переделыванием ограниченного жизненного пространства. Интерес посетителей был большой.

Zoo Ohrada v Hluboké nad Vltavou oslavila v roce 2009 sedmdesáté výročí otevření pro veřejnost. Patří tak k nejstarším zoologickým zahradám v České republice. Z historie založení (a nakonec i z mnoha dalších poválečných let fungování zoo) se nám mnoho archivních materiálů nezachovalo. Pokusme se tedy s pomocí toho mála přiblížit, jak to asi tenkrát bylo.

V loveckém zámku Ohrada na Hluboké, kde v té době již dlouho fungovalo „lesní a lovčí museum“ přebýval a zpracovával své sběry cestovatel, lovec a preparátor afrických zvířat Bedřich Machulka, pod jehož vedením podnikal tehdejší majitel hlubockého panství kníže JUDr. Adolf Schwarzenberg se svou manželkou Hildou, princeznou z Luxemburgu a Nassau, cestovatelské a lovecké výpravy do Afriky. Pod vlivem těchto cest Schwarzenbergovi již tehdy chovali řadu druhů exotických zvířat nejen ve Staré oboře, ale také v parku Ohradského zámku. V revíru obory se proháněly blíže nejméně africké antilopy, mandžušti jeleni, jihoameričtí nandu, australská klokani i svišti dovezení z Vysokých Tater, v některém z jezírek žily želvy bahenní. V parku u zámku byli medvědi, nosáli, papoušci a jiné cizokrajné ptactvo, včetně různých druhů bažantů. Obora ani park ale nebyly zpřístupněny. O založení malé veřejnosti přístupné zoologické zahrady v tomto parku rozhodl Dr. Schwarzenberg již na podzim roku 1937. Výstavbou i celou organizací, včetně zajištěním zvířat, pověřil svého vrchního lesního správce Františka Janovského, který také celou myšlenku pravděpodobně knížeti vnuknul, ačkoli ve svých zprávách výslovně opakuje, že se jednalo o „skvělý nápad knížete a jeho urozené choti“. Lesní správce Janovský v té době žil i s rodinou v zadním traktu loveckého zámku, kde od 20. let minulého století působil také jako správce muzea. Svým novým úkolem byl rozhodně nadšený, jak je možné vycítit z těch několika článků v tehdejším tisku, které František Janovský o postupu prací či o pozdějším otevření zoo publikoval a které nám zůstaly jako jedno z mála svědectví o vzniku zoo zachovány.

Ještě do konce roku 1937 byly zvyšovány staré zdi okolo parku. Vlastní výstavba zoologické zahrady byla pak zahájena 1. dubna následujícího roku. V polovině roku, kdy již byly založeny cesty, na několika místech prolomeny ohradní zdi, zbudovány první drátěné voliéry a ve výstavbě byl hlavní vchod, ale „nejméně ještě jednou tolik práce zbývalo do úplného dokončení“, bylo již vidět, jak bude zoo vypadat. Už v průběhu stavebních prací byli dovezeni první obyvatelé – 70 želv bahenních z Maďarska, které byly hned vypuštěny do právě dokončeného jezírka pro vodní ptáky, nandu pam-pový, podle dobové fotografie obývající centrální a tehdy také největší výběh, a také blíže neurčené druhy „plazů a ještěrek“, pro které byla připravena zřejmě venkovní terária. 1. listopadu 1938 byla malá zoologická zahrada na přibližně půlhektarovém pozemku hotova. Ještě před ukončením prací jednal František Janovský s firmou Hagenbeck v Hamburku o dodávkách zvířat. Hagenbeckova moderní zoo měla prý také být pro nově vznikající zoologickou zahradu vzorem, což se ale zjevně až tak nepodařilo, vzhledem k malé rozloze, jaká byla z dnešního pohledu hlubocké zoo věnována. Zpočátku nebylo přesně stanoveno, jak bude zoologická zahrada zaměřena, podle slov lesního správce Janovského ale „jest však jisto, že tu bude s dostatek místa pro velký počet nejrozumnějšího zvířectva, a jest počítáno i na možnost odchovu mláďat“. Pod vlivem Bedřicha Machulky a afrických loveckých výprav Schwarzenbergových se hovořilo i o možnosti jejího zaměření na africkou faunu. Nakonec ale v původním

zaměření převládla ukázka naší „lovné zvěře“, která tak vhodně doplňovala expozice sousedního loveckého zámku.

S otevřením pro veřejnost se nespěchalo a čekalo se, dokud nebyla dodána všechna plánovaná zvířata. To se stalo do konce následujícího dubna. V pondělí dne 1. května 1939, již několik týdnů v době nacistické okupace, byla zoologická zahrada „právě tak jak vznikla – v tichosti a bez jakýchkoli okázalostí zpřístupněna širší veřejnosti“. Hned první den přišlo do zoo 280 návštěvníků a také v dalších třech měsících byla průměrná návštěvnost okolo 300 osob denně. I tehdy ale již padaly rekordy, ve dvou letních dnech prošlo novou zoologickou zahradou přes 3000 návštěvníků. Prvních 10 000 návštěvníků přišlo do 11. června a do konce roku 1939 zoo navštívilo celkem 33 076 lidí, z čehož bylo 18 692 dospělých a 14 384 dětí. Z rozkazu knížete pána byl každý 10 000. návštěvník obdarován hodnotným darem, stříbrnou taškou na cigarety s věnováním, koženou taškou nebo zlatým perem.

Po zabavení majetku gestapem odešli manželé Schwarzenbergovi do emigrace a na Hlubokou se již nikdy nevrátili. František Janovský zemřel na sklonku války 7. května 1945. Zoologická zahrada válku přečkala bez větších škod, a i když se během války ani dlouho potom nemohla rozvíjet, přes všechny následující těžkosti vytrvala a dočkala se naplnění Janovského „věštby“, kterou napsal v jednom ze svých článků ještě před otevřením zoo: „Není pochyby, že zřízení zoologické zahrady na Ohradě bude mít značný význam netoliko pro Hlubokou, nýbrž pro celý Jihočeský kraj“.

Použité zdroje informací:

Dobroruka Luděk J. a kol.: Zoologické zahrady. SPN Praha, 1989

Janovský František: „Zoo“ u Ohradského loveckého zámku v Hluboké n.Vlt., Tradice, č.1, leden -únor 1938, str.10

Janovský František: Práce na vybudování zoologické zahrady u zámku Ohrady. Tradice, č.3, květen-červen 1938, str.39-40

Janovský František: Ohradská zoologická zahrada. Obnovená tradice, č. 16, 1997, str.16-17

Nikendey Antonín: K narozeninám JUDr. Adolfa Schwarzenberga. Obnovená tradice, č.2, 1990

Nikendey Antonín: Zakladatel zoologické zahrady v Hluboké nad Vltavou. Jihočeské muzeum – výběr č.4, 1993, str. 284-287

Nikendey Antonín: Malé biografie z loveckého zámku Ohrada (4). Rodopisná revue 4, zima 2005, str. 12-13

Votrubec Ctibor: Schwarzenbergové a Bedřich Machulka, lovec a preparátor africké zvěře. Obnovená tradice, .1, 1990

<http://www.zamek-hluboka.eu/historie/20-stoleti/>

SUMMARY

Although lacking any new major animal exhibit, the 2009 was of great importance, with preliminary work done and designs completed for future development of new exhibits. To be implemented within the next two years, these are to complete a large part of the new development area, and will thus open the way for significant changes in the design of the oldest sections of the original zoo grounds. Construction of a small tropical exhibit called South American House commenced. The new wooden bridge over the Municky Pond in the rear corner of the zoo was made available for visitors, allowing them to observe aquatic birdlife. The bridge is part of the visitor pathway system.

The zoo acquired several new animal species for the upcoming exhibits of African and South American wildlife; all the animals are temporarily located behind the scenes. A large formicarium displaying Mediterranean harvester ants was put into operation and groups or pairs of several aquatic birds completed. The most important update in terms of collection planning was the Bewick's swan (*Cygnus columbianus bewickii*). The petting zoo became a new home to newly arrived miniature ponies, donkeys and llamas.

The zoo has had a long-term breeding success with the greater flamingo (*Phoenicopterus ruber ruber*), with another 16 chicks produced in 2009. Six young white spoonbills (*Platalea leucorodia*) were successfully raised for the first time. Offspring was also achieved in several species of perching birds in the walk-through aviary called Bohemian Forest. For overview of all animals bred and raised, please see the table on page 24.

Ohrada Zoo is an operator of a wildlife rescue station; animals received and treated in 2009 are listed in the table on page 30.

In 2009, the zoo offered 20 types of conservation education schemes for schools, with a total of 4971 students involved in 206 programme sessions. In the main season, the zoo daily programme included feeding of specific animals narrated by animal keepers. Environmental education is also part of the Theatre Festival for the youngest children, which routinely takes place at the turn of May and June. Ohrada Zoo joined the EAZA European Carnivore Campaign aimed at conservation of large European members of this animal order. Several dedicated displays in the zoo's education centre and 12 weekend events with learning competitions and quizzes including cultural shows were prepared for the zoo visitors as part of the campaign during the year. Additionally, the carnivore theme was incorporated into every visitor event. By splitting the department of environmental education and promotion, the zoo obtained two new departments operated separately - marketing and education. In 2009, a total of 221,591 people visited the zoo, which involved 101,060 persons paying a full admission, 82,743 visitors (children and seniors) with a reduced entrance fee and 37,788 non-paying visitors (mostly children under 3 years of age and disabled persons).

On the first day of May, Ohrada Zoo celebrated 70 years since first opening to the public.

СВОДКА

В 2009 году не были реализованы никакие крупные экспозиции с животными, но этот год был очень важен. Были проведены приготовления и окончание проекта по строительству новых экспозиций в течении следующих двух лет. С их реализацией будет закончена основная часть ареала, которая будет в дальнейшем расширяться, а также со всем этим дойдёт и к принципиальным изменениям во внешнем виде самой старой части изначального ареала зоопарка.

Было начато строительство малого тропического южноамериканского павильона. Для посетителей был открыт новый деревянный мост через Муницкий пруд в задней части зоопарка, с которого можно наблюдать диких водных птиц. Мост является частью дорожек для посетителей.

Мы получили несколько новых видов животных для приготовленной экспозиции Африки и Южной Америки, которые временно размещены в задней части зоопарка. Также мы открыли большой формиариум с муравьями-жнецами, дополнили группы и пары некоторых водных птиц. В 2009 году самым важным прибавлением в нашей коллекции был малый лебедь (*Cygnus columbianus bewickii*). В детском зоопарке появились мини-пони, ослы домашние и ламы.

Уже долгое время мы имеем успех в разведении розовых фламинго (*Phoenicopterus ruber roseus*), у которых в этом году было 16 птенцов. Впервые у нас появились птенцы обыкновенной колпицы (*Platalea leucorodia*). Также получилось размножить и несколько видов певчих птиц в проходном вольере «Чешский лес» (список всех размножений найдёте в таблице на стр.24).

Зоопарк «Ограда» имеет спасательную станцию для пострадавших диких животных (общий список принятых и вылеченных зверей найдёте на стр.30).

В 2009 году у нас было 20 типов образовательных программ для школ, в которых приняли участие ученики и студенты в количестве 4971 человек. Всего было проведено 206 программ. В летний сезон предлагаем посетителям кормление отдельных видов животных с комментарием работника зоопарка. Обучение, касающееся окружающей среды, является составной частью театрального фестиваля для самых маленьких детей. Этот фестиваль традиционно проводится у нас на конце мая и в начале июня.

Мы также присоединились к пропагандной кампании EAZA «European Carnivore Campaign» по охране крупных европейских хищников. В связи с этим нами было проведено несколько выставок в образовательном центре.

В течении года для наших посетителей было приготовлено 12 воскресных акций с научными конкурсами и викторинами, а также с культурной программой. Программа акций была приспособлена кампании EAZA. Отделение экологического воспитания и пропаганды было разделено на два самостоятельных отделения – маркетинга и образования.

В этом году общее количество посетителей нашего зоопарка составило 221 591 человек. Из этого числа за полную цену входного билета было посетителей в количестве - 101 061 человек, со сниженной ценой входного билета (дети и пенсионеры) - 82 743 посетителя и с бесплатным входом (прежде всего дети в возрасте до 3-х лет и инвалиды) - 37 788 посетителей.

1 мая зоопарк «Ограда» отметил 70 лет со дня открытия для публичного посещения.

Vydala: Zoo Ohrada Hluboká nad Vltavou, 2010

Redakce výroční zprávy: RNDr. Roman Kössl, Fotografie na titulní straně: Mgr. Ivan Kubát
Grafická úprava: Reklamní agentura eF s.r.o. Č. Budějovice, Tisk: Typodesign, Č. Budějovice
Náklad: 500 kusů

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou